

#4 DECEMBER 2019

OPLINIE

AFMP
de defensiebond!
LEDENMAGAZINE

DE PERSONELE IMPACT VAN DE F-35

De mens achter de
euforie

SCHOT IN CHROOM-6- ONDERZOEK

Door inspanning
AFMP en VBM

VAN PROTEST TOT PRINSJESDAG

Een terugblik op een
bewogen jaar

**OOK IN 2020
STAAT DE AFMP JE WEER
MET RAAD EN DAAD BIJ**

AFMP-APP
ALTIJD
JE VAKBOND
OP ZAK

LICHTPUNTJES EN PERSPECTIEF

DE LIJST met zaken die níet goed gaan bij Defensie is lang. Toch zijn er ook enkele lichtpuntjes die perspectief bieden. Deze bieden vooral perspectief aan mensen, en daar gaat het uiteindelijk om. Daardoor komen individuen of groepen mensen bij Defensie uiteindelijk tóch even 'op één te staan'.

Zo lijkt er eindelijk een oplossing te komen voor het thuisfront. Nadat de AFMP in 2015 een onderzoek hield met en onder het thuisfront was een van onze aanbevelingen: geef de kids van ouders die terugkomen van een missie een dag vrij van school, ze hebben hun vader of moeder al zó lang moeten missen. Die aanbeveling werd door toenmalig minister Hennis helaas niet overgenomen, en ook de toenmalige Tweede Kamercommissie Defensie 'liet het lopen'. Een oproep van militairen onlangs in de publiciteit vond wél weerklank in de Tweede Kamer. Naar aanleiding van die oproep stuurden wij, samen met de onderwijsbond AOb, een open brief naar onderwijsminister Slob en de bewindslieden van Defensie met een concrete, simpele én 'gratis' oplossing. Het zou mij verbazen als die niet overgenomen wordt. Dit betekent dat ouders straks geen 'gedoe' op school meer hebben als papa of mama na afloop van een missie feestelijk onthaald wordt.

Er is nóg een groep die nu eindelijk gerechtigheid lijkt te krijgen, de buitenlandse tolken die ingezet worden tijdens missies en onmisbaar zijn voor 'onze' militairen. In 2014 was er geen politieke meerderheid te vinden om tolken die niet meer veilig kunnen leven in hun thuisland in Nederland asiel te verlenen. Uiteindelijk werd aan Abdul Ghafoor Ahmadzai en zijn gezin wel politiek asiel verleend, maar een regeling kwam er niet. Een nieuwe poging onlangs, onder meer met flinke druk van de AFMP, de FNV, de VBM en Vluchtelingenwerk lijkt nu wél te slagen. Er werd een motie aangenomen die deze keer wel brede politieke steun kreeg. Wij hopen dat er nu snel een besluit valt en de veiligheid van tolken gewaarborgd wordt. Ook zij verdienen voldoende rechtsbescherming. Veel landen kennen al een regeling voor tolken. Het zou Nederland sieren als wij die landen volgen en tolken perspectief op een nieuw en veilig leven bieden.

En dan 'onze' Milou, slachtoffer van hittedoel door forse nalatigheid van Defensie. We publiceerden haar verhaal al eerder in de OpLinie. Deze keer nam Defensie wél haar verantwoordelijkheid en bood

Milou een functie aan die bij haar past, zij gaat deel uitmaken van een nieuw preventieteam. Daarmee krijgt Milou weer nieuw perspectief. En deze keer was er géén forse strijd voor nodig, en ik hoop dat dit in de toekomst voor andere slachtoffers ook niet meer hoeft.

Ik hoop dat er nog dit jaar positieve besluiten vallen, en het thuisfront en tolken nieuw perspectief krijgen. Ik hoop dat er in 2020 nieuw perspectief komt voor álle Defensiemedewerkers, met een goed nieuw loongebouw bijvoorbeeld en een regeling voor iedereen die ziek is geworden door het werken met Chroom-6 bijvoorbeeld. Want alle Defensiemedewerkers verdienen beter! Ik wens u mooie dagen toe en alvast een gezond, gelukkig en veilig 2020.

Met hartelijke groet,

Anne-Marie Snels,
Voorzitter AFMP

08
CHROOM-6-ONDERZOEK
OP STOOM

Dankzij de AFMP en collega-vakbond VBM is er eindelijk duidelijkheid over het vervolgonderzoek naar de blootstelling aan Chroom-6 op andere Defensielocaties dan de POMS-sites.

11
DE
REORGANISATIE
ACHTER DE
F-35

Met veel feestgedruis werd op 31 oktober de eerste F-35 onthaald in Nederland, maar wat is de personele impact van onze grootste wapenaankoop ooit?

16
BLOEMLEZING
VAN 2019

In deze laatste OpLinie van 2019 vind je een bloemlezing van gebeurtenissen in het afgelopen jaar, waarbij de AFMP een opvallende rol speelde. Uiteenlopend van acties voor betere arbeidsvoorwaarden en pensioenen tot de opheffing van de beperking van de PAS-regeling.

20
86-JARIG LID
RUNT
SPORTCLUB

Hij is 86 en still going strong: AFMP-lid Ferry van Dijk uit Breda. Met de tijdens zijn militaire loopbaan opgebouwde skills brengt hij de leerlingen in zijn eigen sportclub de fitness van zelfdiscipline en zelfbeheersing bij.

EN VERDER

- 02** Blog Anne-Marie Snels
- 04** Bondig Werk en inkomen
- 06** Nieuwe pensioenregeling 2019 ingevoerd
- 14** Interview AFMP-bestuurder
Ton van den Berg
- 24** Gratis belastingsservice van FNV
- 25** Blog – Kaat Mossel
- 26** Lid werft lid
- 27** Blog Elze Mulder
- 28** Bondig – Vereniging
- 30** Kerstpuzzel
- 32** Contact met de AFMP
- 34** Ledenvoordeel FNV
- 36** Lid in beeld: Danny van Soeren

NIET ZONDER STRIKTE VOORWAARDEN

Binnen het Georganiseerd Overleg (GO) sector Defensie is voorgesteld om de maximum looptijd in rang van soldaten en korporaals te verlengen van 8 naar 12 jaar. Hierdoor zouden degenen die niet kunnen doorstromen naar fase 3, langer in dienst kunnen worden gehouden in fase 2. Volgens de werkgever vinden de betreffende medewerkers dit zelf ook wenselijk. De AFMP ziet risico's en stelt daarom strikte voorwaarden.

In het arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020 is afgesproken dat soldaten en korporaals zo goed mogelijk worden gefaciliteerd door Defensie om zich te kwalificeren voor (onder)officiersopleidingen. Ondanks deze afspraak kunnen lang niet alle soldaten en korporaals doorstromen naar fase 3. Om deze militairen toch langer te kunnen behouden, heeft Defensie een voorstel gedaan om de maximale looptijd

in rang voor deze groep op te hogen van 8 naar 12 jaar. Omdat dit voorstel een aantal belangrijke voorwaarden miste, kon de AFMP niet akkoord gaan.

GARANTIE

Ten eerste wil de AFMP een garantie voor de soldaten en korporaals die het na 8 jaar wel genoeg vinden en geen verlenging willen naar 12 jaar. Op dit moment kunnen deze militairen na 8 jaar uitstromen en hebben zij (als er nog even geen werk wordt gevonden) recht op (B)WW. Als we de maximale looptijd klakkeloos verlengen van 8 naar 12 jaar kan niemand meer weg na 8 jaar met behoud van (B)WW.

Ten tweede wil de AFMP bij de ophoging van 8 naar 12 jaar een garantie dat Defensie de betreffende militairen begeleidt naar ander werk. Defensie heeft, in tegenstelling tot 'normale werkgevers', nu al het

COLLECTIVITEITSKORTING ZORGZAAM NAAR

5%

Het kabinet heeft besloten dat zorgverzekeraars voor dezelfde zorgverzekering dezelfde

premie moeten vragen. Wel mogen zij een korting op de premie aan deelnemers van een collectiviteit geven. De maximaal toegestane hoogte van de korting wordt verlaagd van 10% naar 5%.

Aanbieders van collectiviteiten moeten lopende contracten vanaf 1 januari 2020 aanpassen naar een maximaal kortingspercentage van 5%. Ook Zorgzaam wordt helaas door deze maatregel geraakt. Zorgzaam (www.zorgzaamverzekerd.nl) blijft zich echter inzetten voor een goed pakket tegen een goede prijs. ■

VASTE AANSTELLING (ONDER) OFFICIEREN

Alle onderofficieren en officieren die FPS fase 2 zijn of worden, kunnen bij voldoende functioneren rekenen op een vaste aanstelling van Defensie. Dit is een duidelijke afspraak in het arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020. In de praktijk kan dit betekenen dat zij zich moeten om- of bijscholen of dat zij in voorkomende gevallen op een andere locatie worden geplaatst. Bij omscholing hebben zij de garantie dat de organisatie hiervoor tijd en geld beschikbaar stelt.

Vóór 1 januari 2020 zal dit in Peoplesoft zichtbaar worden gemaakt door de ontslagleeftijd te stellen op de AOW-leeftijd min vijf jaar. De maatregel geldt tot de invoering van een nieuw personeelssysteem. ■

oDER OF nDER?

In het arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020 is een nieuw moment vastgelegd voor de keuze tussen de oude Dienstregeling (oDER) en de nieuwe Dienstregeling (nDER). Bij het vaststellen van het vorige keuzemoment schoot de informatievoorziening aan Defensiemedewerkers over de financiële gevolgen van de keuze tussen oDER of nDER tekort. Met het nieuwe keuzemoment moet dit worden voorkomen.

In het arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020 is afgesproken dat alle militairen die vallen onder het regime 'tijdelijk langer doorwerken' en de militairen van wie de oDER-datum ligt in 2019, 2020, 2021 of 2022 uiterlijk op 31 december 2019 hun keuze moeten maken. Alle militairen met een oDER-datum na 2022 kunnen met hun keuze wachten tot uiterlijk drie jaar voor hun oDER-datum.

Binnen het Dienstencentrum Human Resources van Defensie spannen diverse mensen zich in om Defensiemedewerkers intussen goed voor te lichten over de concrete gevolgen van hun keuze. Zij maken desgewenst ook proefberekeningen. Sinds kort is er een nieuwe rekentool, waarin de meest actuele AOW- en pensioenregels zijn opgenomen. Door het invullen van een aantal gegevens maakt deze tool duidelijk wat voor individuele medewerkers de concrete gevolgen zijn van een keuze tussen oDER of nDER. Je kunt voor vragen over de oDER en de nDER of voor specifieke berekeningen ook een mail sturen aan Defensie: oDERnDER@mindef.nl. ■

Tijdens de vergadering van het sectoroverleg Defensie (SOD) op 10 december is de invoering van de nieuwe pensioenregeling voor militairen met terugwerkende kracht tot 1 januari 2019 zeker gesteld. Om de pensioenafspraken uit het cao-akkoord 2018-2020 te kunnen invoeren, moesten deze worden vastgelegd in een nieuw pensioenreglement voor 2019. Dat is na een langdurig en moeizaam overlegtraject op de valreep gelukt.

NIEUWE PENSIOENREGELING 2019 TIJDIG INGEVOERD

Het leek er bijna op dat de nieuwe pensioenregeling niet kon worden ingevoerd in 2019. “Dat zou grote gevolgen hebben gehad voor onze leden”, benadrukt AFMP-onderhandelaar René Schilperoort. “Gelukkig is op het laatste moment nog een oplossing gevonden voor een lastige discussie. Daardoor blijven die gevolgen uit en bouwen militairen, zoals in de cao 2018-2020 is afgesproken, vanaf 1 januari 2019 in de nieuwe militaire middenloongeregeling pensioen op. Hiermee worden ook de gevolgen van de slechte, tot nu toe door het ABP in 2019 voor militaire uitgevoerde basisregeling, ongedaan gemaakt.”

FORSE DISCUSSIE

De vertaling van de onlangs in 2019 afgesproken cao in een nieuw pensioenreglement leverde forse discussies op met de werkgever. Schilperoort: “De belangrijkste discussie ging over de cao-afspraken dat het ABP de door militaire dienstdienst voor 1 juni 2001 opgebouwde pensioendelen niet kan en mag verlagen. Dit omdat Defensie deze nog uit de begroting betaalt. Het gaat dan niet zozeer om militairen die tot het eind in de nieuwe pensioenregeling voor militairen

blijven deelnemen. Het heeft vooral betrekking op militairen die Defensie, voordat ze met leeftijdsontslag gaan, (moeten) verlaten en als burger aan de slag gaan bij een ook bij het ABP aangesloten werkgever.”

Hierover heeft Defensie in het verleden afspraken met het ABP gemaakt, zo benadrukt Schilperoort. “Het militaire pensioen wordt dan automatisch omgerekend naar de burger-ABP-regeling. Mensen kunnen wel aan het ABP laten weten als ze dat niet willen. Maar ook dan vervallen volgens de werkgever de rechten van militairen als het gaat om hun voor 1 juni 2001 opgebouwde dienstdienst. Daar zij wij het als AFMP absoluut niet mee eens. Enerzijds omdat Defensie hiermee terugkomt op de gemaakte cao-afspraken. Anderzijds omdat de kaderwet militaire pensioenen in de memorie van toelichting daarover iets anders zegt. Door die vroegere afspraak met het ABP heeft Defensie de aanspraken van deze (ex)militairen gewijzigd. Daarover had destijds met de bonden overleg moeten worden gevoerd en overeenstemming moeten worden bereikt. Helaas zijn we het hierover op dit moment niet eens geworden met de werkgever. Wij hoeven alleen de met Defensie gemaakte

afspraken op te nemen in het nieuwe pensioenreglement. Hierdoor hebben we met de minister kunnen afspreken dat alleen de afspraak uit het cao-akkoord 2018-2020 in het pensioenreglement 2019 wordt opgenomen.”

BURGERBETREKKING

Volgens Schilperoort worden de discussies hierover wel voorgezet in het SOD. “Indien nodig voeren we nog aanpassingen door in het pensioenreglement voor 2020. Wij vinden het belangrijk dat duidelijk voor onze leden is wat de gevolgen zijn als zij overgaan naar een burgerbetrekking. Hierbij speelt ook mee dat belangrijke rechten kunnen vervallen als je ervoor kiest om je militaire pensioen niet te laten omrekenen. En dit naast het behoud van je pensioenrechten als je ervoor kiest je militaire pensioen niet te laten omrekenen naar de burger-ABP-regeling. Het gaat dan bijvoorbeeld om het voor 1 januari 2018 opgebouwde partnerpensioen als je eerder overlijdt dan 65 jaar. We informeren jullie als deze discussie is afgerond.” Door de nu gekozen oplossing heeft de AFMP zich niet geconformeerd aan de afspraken die de minister met het ABP hierover zonder ons heeft gemaakt, zo beklemtoont Schilperoort tenslotte. “Dat betekent dat de AFMP gedupeerde leden kan bijstaan als het ABP in de toekomst kortingen gaat doorvoeren die volgens ons in strijd zijn met de door ons gemaakte cao-afspraken. Hierbij kunnen we de rechter vragen om in te grijpen.” ■

zorg is onze missie

Het gezin compleet & collectief verzekerd.

Voordelen en onze premies vind je op:

zorgzaam.nl/ma

ga naar de site en maak kans op een

ZORGZAAM GOODIEBAG

Als (oud) defensiemedewerker wil je (voor je gezin) een zorg verzekeraar die jou begrijpt. Daarom is er Zorgzaam, voor iedereen die dicht bij Defensie staat. Zo zijn we er onder andere voor burgermedewerkers en hun gezin en gezinsleden van militairen. Zorgzaam is opgericht door de defensievakbonden en heeft geen winstoogmerk zodat elke euro wordt gebruikt voor optimale zorg. Want zorg is onze missie.

 Zorgzaam.nl
zorgverzekering

Er zit schot in het Chroom-6-onderzoek op andere Defensielocaties dan de POMS-sites. AFMP en VBM hebben bedongen dat het RIVM dit onderzoek binnen een jaar afrondt. Ondertussen kunnen militairen en burgers die werkzaam zijn (geweest) op dergelijke locaties nog steeds een beroep doen op de zogeheten coulanceregeling. **TEKST: FRED LARDENOYE, FOTO'S: KARIN STROO**

DEFENSIEBREED ONDERZOEK CHROOM-6 OP STOOM

AFMP en VBM bedingen dat RIVM onderzoek binnen een jaar moet afronden

BELANGRIJKSTE nieuws is dat er duidelijkheid is over het vervolgonderzoek naar de blootstelling aan Chroom-6 op de andere Defensielocaties. Dit nadat in juni 2018 de bevindingen van het onderzoek naar het gebruik van Chroom-6 op de zogeheten Prepositioned Organizational Materiel Storage (POMS)-sites zijn gepubliceerd. "Het gaat om een veel grotere groep dan de POMS-medewerkers. Dit roept de vraag op of we het onderzoek op dezelfde manier kunnen doen als bij de POMS", benadrukt VBM-bestuurder Peter Wulms. "Het afgelopen jaar heeft het RIVM informatie verza-

meld over hoe de arbeidsomstandigheden in het verleden op de overige Defensielocaties waren. Ook is onderzocht hoe de kennis uit het POMS-onderzoek kan worden gebruikt voor het Defensiebrede vervolgonderzoek. Verder is nagegaan wat de mogelijkheden zijn voor een epidemiologisch onderzoek."

POMS

Volgens AFMP-voorzitter Anne-Marie Snels duurt het duurt té lang voordat zieke (oud-)werknemers een uitkering krijgen als zij niet bij de POMS hebben gewerkt. "Als we een onderzoek doen à la de POMS, dan zijn

← V.l.n.r.: VBM-juriste Hanneke Nummerdor, AFMP-voorzitter Anne-Marie Snels, kwestiebehandelaar Lotte van den Broek van de AFMP en VBM-bestuurder Peter Wulms.

'WE HEBBEN GECONSTATEERD DAT HET TE LANG DUURT VOORDAT ZIEKE MENSEN EEN UITKERING KRIJGEN ALS ZE NIET BIJ DE POMS HEBBEN GEWERKT'

we jaren verder. Dat willen we niemand aan doen. AFMP en VBM hebben daarom bedongen dat het RIVM het onderzoek rond de zomer van 2020 moet afronden. Daarbij is gekeken hoe het zo kan worden aangepakt dat er binnen afzienbare tijd resultaten zijn, waarbij de kwaliteit van het onderzoek gegarandeerd is. Bij het onderzoek op de POMS-sites is veel kennis opgedaan die Defensie breed goed bruikbaar is. Dat blijkt ook uit het feit dat andere bedrijven al gebruik maken van onze onderzoeksgegevens. Defensie is lang niet de enige sector die kampt met de Chroom-6-problematiek."

VUL DE VRAGENLIJST IN!

Het vervolgonderzoek bestaat onder meer uit uitgebreide vragenlijsten. Deze worden naar verwachting op korte termijn beschikbaar gesteld via het CAOP. Iedereen bij Defensie die buiten de POMS in aanraking is gekomen met Chroom-6 kan deze invullen. "Met die vragenlijst gaan we toetsen of de blootstelling en de gezondheidsrisico's op de overige Defensielocaties vergelijkbaar zijn met de POMS", licht Wulms toe. "Op basis van de al verzamelde informatie gaan we ervan uit dat dit zo is. Komen er uit de ingevulde vragenlijsten nog nieuwe gegevens naar boven, dan kunnen we die alsnog meenemen. Dat alles met als doel om in 2020 het hele traject af te ronden en de nu alleen nog voor POMS-medewerkers toegankelijke uitkeringsregeling ook open te stellen voor de overige Defensiemedewerkers. Iedereen die bij Defensie blootgesteld is aan Chroom-6 en daardoor een aandoening heeft, kan dan een beroep doen op deze regeling." Snels benadrukt dat een vlot traject absolute noodzaak is. "We hebben nu mensen die op andere Defensielocaties met Chroom-6 gewerkt hebben, die letterlijk doodziek zijn. Nabestaanden hebben ook recht op een

uitkering, maar wij willen graag dat mensen bij leven recht wordt gedaan."

COULANCEREGELING

De coulanceregeling die de bonden in 2015 afdwongen voor Defensiemedewerkers die ziek zijn geworden door blootstelling aan Chroom-6 wordt per 1 januari 2020 aangepast. Zo wijzigt de lijst met aandoeningen. Snels: "Bij deze wijziging hebben we bedongen dat alle verbeteringen met terugwerkende kracht zijn geregeld en alle verslechteringen pas per 1 januari ingaan."

"Voor de lijst van aandoeningen hebben we destijds het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten benaderd", vult Wulms aan. "Dat centrum heeft een quickscan uitgevoerd en het RIVM kwam na uitgebreid onderzoek tot een wat afwijkende lijst. Heb je een tegemoetkoming op grond van de coulanceregeling gekregen voor een aandoening die niet op de RIVM-lijst staat, dan houd je die vergoeding. De aanpassing heeft dan geen effect. Heb je een aandoening die nu wordt toegevoegd aan de lijst, dan kun je voor die aandoening alsnog een tegemoetkoming aanvragen."

De bonden hebben er bewust op aangedrongen dat de lijst met aandoeningen kan worden uitgebreid. "De wetenschap schrijdt voort", aldus Wulms. "Daarom heeft het RIVM de lopende opdracht om te onderzoeken of er misschien nieuwe aandoeningen zijn die te maken hebben met blootstelling aan Chroom-6. In maart 2020 wordt voor het eerst bekend wat dit tot dan toe heeft opgeleverd."

Snels wijst erop dat het RIVM niet als enige naar de kwaliteit en voortgang van het onderzoek kijkt. "Er is een klankbordgroep waarin naast juristen ook andere wetenschappers zitten. Dus er vindt een veel bredere toetsing plaats." Daarnaast begeleidt de Paritaire Commissie Chroom-6 (bonden,

VERJARING

'Verjaring is een ingewikkeld juridisch begrip. Neem bij vragen hierover contact op met de vakbond. Doe dit wel tijdig: er geldt namelijk een (relatieve) verjaringstermijn van 5 jaar. Deze begint te lopen vanaf het moment dat er een diagnose van een ziekte is gesteld én het duidelijk is wie daarvoor aansprakelijk kan worden gesteld.'

SAMENWERKING

AFMP-voorzitter Anne-Marie Snels verduidelijkt waarom dit artikel zowel wordt gepubliceerd in OpLinie als in Trivizier, het bondsmagazine van de VBM. "We trekken eigenlijk vanaf het begin al samen op in dit dossier. We zijn de twee grootste bonden met veruit het meeste aantal leden dat zich geregistreerd heeft als mogelijk slachtoffer van Chroom-6. Dus het ligt voor de hand om ook samen onze leden te informeren."

defensie en onafhankelijke leden) onder leiding van oud-vakbondsleider Ruud Vreeman ook het vervolgonderzoek. Daardoor wordt de onafhankelijkheid van het RIVM volgens Snels nog beter geborgd.

INDIVIDUEEL TRAJECT

Slachtoffers van Chroom-6 kunnen niet alleen een beroep doen op de coulance- of uitkeringsregeling, maar hebben ook de mogelijkheid om Defensie aansprakelijk te stellen voor de (overige) schade. Dat is in de ogen van Wulms een complexe weg die jaren kan duren. "Hierbij blijf je lange tijd in het ongewisse over de uitkomst. De door ons bedongen uitkeringsregeling heeft als voordeel dat die laagdrempelig is. Je kunt vrij gemakkelijk een uitkering krijgen als je daarop recht hebt. Dus geen onderzoek naar causaliteit, het medische dossier en andere ingewikkelde procedures. Via de collectieve regeling krijg je erkenning plus een substantieel bedrag. Maar als iemand bijvoorbeeld zijn verdien capaciteit verloren heeft, dan kan hij ook nog een individuele claim indienen."

CHROOM-6

← Lotte van den Broek (l) en Hanneke Nummerdor: "Via de collectieve regeling krijg je erkenning plus een substantieel bedrag."

'WIJ ROEPEN IEDEREEN DIE HEEFT GEWERKT OP EEN ANDERE DEFENSIELOCATIE DAN DE POMS EN IS BLOOTGESTELD AAN CHROOM-6 OP OM DE VRAGENLIJST IN TE VULLEN'

Dit wordt bevestigd door Hanneke Nummerdor, jurist van de VBM. "De procedures van de POMS-medewerkers die een beroep deden op de uitkeringsregeling verliepen over het algemeen voortvarend. Mijn cliënten ontvingen meestal binnen een aantal weken een besluit. Als de uitkering werd toegekend, dan werd het bedrag een aantal dagen later uitbetaald. Tegen de afwijzingen procederen we verder, die bezwaarzaken gaan we voorleggen aan de onafhankelijke bezwaarcommissie die wordt ingesteld." Haar AFMP-collega Lotte van den Broek wijst erop dat de praktijk bij individuele claimprocedures heel anders is. "Die duren net zolang als bij andere juridische letselschadeprocedures, compleet met medische beoordelingen en zo nodig herkeuringen." Dit is volgens Nummerdor zeker het geval bij aandoeningen die door meerdere oorzaken kunnen zijn ontstaan. "Dit geldt bijvoorbeeld bij een aandoening aan de luchtwegen. Dan wordt gekeken of je hebt gerookt en of de aandoening niet (mede) daardoor is veroorzaakt."

VOORLOPIGE CLAIM

Van den Broek roept zieke Defensiemedewerkers die op niet-POMS-locaties met

Chroom-6 hebben gewerkt op zich te melden. "We kunnen nog steeds met de coulanceregeling aan de slag, waarbij we zo nodig helpen met het invullen van de vragenformulieren." Nummerdor vult aan dat er al een voorlopige claim kan worden ingediend. "Zolang de claim niet inhoudelijk wordt behandeld, zullen we de verjaring stuiten (zie kader pagina 9). Zeker bij mensen die al ernstig ziek zijn, is het belangrijk om nog bij leven een claim in te dienen. Als dat niet is gebeurd, kunnen we nog steeds voor nabestaanden procederen, alleen zijn er dan minder schadeposten die voor vergoeding in aanmerking komen." Beide juristen zijn blij dat er nu meer duidelijkheid geboden kan worden. Zij verwachten dat zij deze leden over een jaar kunnen adviseren en juridisch kunnen bijstaan. "We krijgen al veel vragen van leden hoe het zit bij de andere Defensielocaties", beklemtoont Van den Broek, "maar we kunnen voor hen op dit moment alleen een beroep doen op de coulanceregeling. Zodra er meer duidelijkheid is over een definitieve regeling voor alle Defensiemedewerkers, kunnen we individueel kijken wat er rechtspositieel en in een eventuele claimprocedure mogelijk is."

COMMISSIE HEERTS

Mogelijk wordt hun werk in de toekomst eenvoudiger, want onlangs werd oud-AFMP-voorzitter Ton Heerts benoemd tot voorzitter van de Commissie Schadeafhandeling Beroepsziekten. Deze door staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van Ark ingestelde commissie heeft als opdracht om toekomstige schadeafhandeling bij beroepsziekten te vereenvoudigen. Ook de bonden worden door deze commissie nadrukkelijk geraadpleegd. "Wij hopen dat het daadwerkelijk gaat leiden tot één onafhankelijk instituut, het liefst met één regeling voor alle beroepsziekten", zegt Snels. "Wat ons betreft zou de commissie kunnen beginnen met Chroom-6, zodat er één uniforme regeling komt, waarmee ook werknemers buiten Defensie hun voordeel kunnen doen. Daar waar de zorgplicht is geschonden, mag de werkgever op de blaren zitten." ■

INFORMATIEPUNT CHROOM-6 & CARC

Bij het onafhankelijke Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel (CAOP) is een meldpunt ondergebracht. Daar kunnen (oud-)medewerkers van Defensie die met Chroom-6 hebben gewerkt zich melden om met het vervolgonderzoek mee te doen of meer informatie te verkrijgen.

CONTACTGEGEVENS:

(070) 376 54 76 (bereikbaar ma t/m vr tussen 9.00 en 17.00 uur)
infoc6&carc@caop.nl

CAOP/Ondersteuningsteam
C6 & CARC
Postbus 556
2501 CN Den Haag

Met veel feestgedruis landde op 31 oktober 2019 de eerste Nederlandse F-35 op Vliegbasis Leeuwarden. Dit jaar neemt Nederland in totaal 9 F-35's in gebruik. In totaal zijn er 46 toestellen aangekocht. Los van alle hosannaverhalen brengt de komst van de F-35 een ingrijpend reorganisatietraject met zich mee voor het Luchtmachtpersoneel. Kapitein Erik van Brussel is hierbij als personeelsfunctionaris nauw betrokken. OpLinie vraagt hem naar de personele impact van de grootste wapenaankoop uit de vaderlandse geschiedenis.

'KOMST VAN F-35 HEEFT VEEL PERSONELE IMPACT'

HOE KIJKT U TERUG OP DE DAG DAT DE EERSTE F-35 IN LEEUWARDEN LANDDE?

"Ik beschouw deze dag als een mijlpaal binnen een proces dat al lang geleden in gang is gezet, toen het kabinet besloot dat de bestaande F-16's op termijn moesten worden vervangen. Een aantal jaren later kwam het ministerie van Defensie met een vergelijking tussen mogelijke opvolgers van de F-16. Hierbij kwam de JSF als beste uit de bus. Toen de planning van aflevering van de F-35 eenmaal

bekend was en het eerste exemplaar naar Leeuwarden zou komen, is eind 2017 het eerste reorganisatietraject in gang gezet. Bij de start van dit traject waren er onder het Luchtmachtpersoneel twee groepen te onderscheiden: de ene groep reageerde meteen enthousiast en wilde graag als eerste met de F-35 gaan werken. De andere groep kijkt de kat nu nog uit de boom en springt later op de al rijdende trein. Wat dat betreft vormt de ingebruikname van de F-35 een gewenningsproces, waarbij het voor menigeen in het begin dus nog een ver-van-

mijn-bed-show was. Nu de eerste F-35 is gearriveerd, heerst er meer een sfeer onder het personeel van 'Het gaat nu eindelijk gebeuren!'"

HOE VERLIEP HET EERSTE, IN MEI VOLTOOIDE REORGANISATIE-TRAJECT ROND DE EERSTE 8 IN GEBRUIK TE NEMEN F-35'S?

"Het eerste traject is op zich goed verlopen. Wél waren er wat hobbels te nemen. Zo hadden we deze reorganisatie, onder meer met het oog op de eerste noodzakelijke omscho-

ling van technisch personeel die deels in de Verenigde Staten plaatsvond, in drie fases verdeeld. Door het noodgedwongen opdelen van het reorganisatietraject en de met de militaire bonden afgestemde sollicitatie- en selectieprocedure zit personeel soms wat langer in onzekerheid over hun toekomst. Na de selecties moet eerst in een procestoets met de bonden worden afgestemd of de selecties volgens de vastgestelde criteria zijn verlopen.

Daarnaast is het voor veel mensen weer iets nieuws: solliciteren naar een compleet nieuwe, nog niet bestaande functie binnen de Luchtmacht. De ene medewerker is bedreven in het schrijven van een goede sollicitatie- en selectiebrief, maar kan zich tijdens de daadwerkelijke sollicitatie niet zo goed 'verkoop'. De andere medewerker presenteert zich juist uitstekend, maar is wat minder bedreven in het schrijven van een sollicitatiebrief en/of CV. Tijdens het reor-

ganisatietraject kreeg het personeel extra ondersteuning van loopbaanbegeleiders. Deze begeleiders lazen hun brieven vooraf door, verzorgden sollicitatietrainingen en gaven adviezen over het traject."

WAT ZIJN DE VERTREKUNTEN VAN DE TWEEDE TRAJECTFASE, WAARBIJ PERSONEEL WORDT GESELECTEERD VOOR HET WERKEN MET DE VOLGENDE 8 TOT 16 JACHTVLIEGTUIGEN?

"Tijdens de eerste fase merkten wij dat iemand er behoorlijk veel last van kan hebben als hij of zij langer in onzekerheid blijft over zijn toekomst of in eerste instantie toch niet wordt gekozen voor een F-35-gerelateerde functie. Het huidige traject is erop gericht om deze onzekerheid zo kort mogelijk te laten duren. Ons streven is om in één keer alle functies in het kader van dit reorganisatietraject te publiceren.

GRANDFATHER RIGHTS

Voorafgaand aan het eerste reorganisatietraject was er volgens Ron Segers, sectorhoofd Luchtmacht van de AFMP, aanvankelijk nogal wat ophef onder het personeel over de gehanteerde selectiecriteria. "Bij voorkeur zou onderhoudspersoneel met een part 66 opleiding worden aangenomen en dat was voor ons als bond onacceptabel", verduidelijkt Segers. "Bij de overgang naar de militaire luchtvaartseisen, kreeg een groot deel van de onderhoudsmedewerkers zogeheten 'Grandfather Rights', wat betekende dat zij niet aan specifieke eisen hoefden te voldoen. Op basis van hun ervaringen konden zij hierdoor toch solliciteren naar technische functies. Het Commando Luchtstrijdkrachten benadrukte uiteindelijk dat iedereen op basis van gelijkwaardigheid mocht solliciteren."

'HET HUIDIGE TRAJECT IS EROP GERICHT DE ONZEKERHEID VOOR HET PERSONEEL ZO KORT MOGELIJK TE LATEN DUREN'

Vervolgens moeten dan in maart/april 2020 alle functies die betrekking hebben op het werken met de F-35 zijn ingevuld."

WAT IS VOLGENS U HET GEHEIM VAN EEN SUCCESVOLLE F-35- REORGANISATIE?

"Dat is het goed matchen van de kandidaten met hun kwaliteiten en alle beschikbare F-35-functies. Leidinggevend en selectiecommissies zijn zich hiervan goed bewust. De mix aan kwaliteiten van ervaren, minder ervaren en instromend personeel vanuit de arbeidsmarkt moet straks leiden tot een juist en liefst volledig gevulde organisatie, zowel kwantitatief als kwalitatief."

HOEVEEL TIJD GAAT HET KOSTEN OM PERSONEEL KLAAR TE STOMEN VOOR HET WERK MET DE F-35?

"Afhankelijk van iemands achtergrond en ervaring gaan hierin tijdens het reorganisa-

tietraject de nodige tijd en energie zitten. Personeel wordt op verschillende locaties in zowel binnen- als buitenland omgeschoold. De omscholing van het technisch personeel zal plaatsvinden op de Koninklijke Militaire School op de Vliegbasis Woensdrecht. De eerste F-35-opleiding gaat daar naar verwachting in maart 2020 van start."

OOK BIJ DE LUCHTMACHT IS SPRAKE VAN EEN ENORME LEEGLOOP. DENKT U DAT DE DEFENSIEORGANISATIE OP KORTE TERMIJN GEVULD GAAT WORDEN?

"Dat is lastig te zeggen. Het vullen van de organisatie is afhankelijk van heel veel interne en externe factoren. Er is bijvoorbeeld een eerste stap gezet met het bereikte arbeidsvoorwaardenakkoord. Dit helpt mogelijk bij het vullen of gevuld houden van de organisatie. Met deze eerste stap zijn we er echter nog lang niet." ■

VIJFDE GENERATIE

Met de F-35 als opvolger van de F-16 beschikt de Koninklijke Luchtmacht naar eigen zeggen eindelijk over het 'vijfde generatie-toestel'. Defensie heeft inmiddels 9 exemplaren van de F-35, maar hiervan staan er nog 8 in de Verenigde Staten voor de gedegen opleiding van de geselecteerde vliegers. In totaal zal Nederland 46 F-35's aanschaffen, waarvan de allerlaatste in 2023. Met zo'n 5 miljard euro gaat het om de grootste wapenaankoop in de Nederlandse geschiedenis. De toestellen worden gestationeerd op de vliegbases in Leeuwarden en Volkel, waar de introductie hiervan dus de nodige personele consequenties zal hebben. In Woensdrecht komt bovendien een centrale opslagplaats van alle reserveonderdelen van alle F-35's in Europa. Nederland is trouwens een van de internationale partners bij de ontwikkeling van de F-35. Defensie en het Nederlandse bedrijfsleven waren hierdoor betrokken bij de bouw van de toestellen door het Amerikaanse Lockheed Martin.

Nieuw AFMP-bestuurslid
Ton van den Berg vol ambitie

‘BELANGRIJK OM KWALITEITSVERHAAL GOED TE VERTELLEN’

Sinds kort verrijkt de 35-jarige Ton van den Berg het AFMP-bestuur. In een interview met OpLinie onthult hij zijn belangrijkste ambities als nieuw algemeen bestuurslid. “Ik kijk ernaar uit om me te gaan ‘invreten’ in belangrijke dossiers van de bond.”

'IK HEB HET IDEE DAT IK MET MIJN ENTHOUSIASME WAT NIEUWE WIND BINNEN HET BESTUUR KAN LATEN WAAIEN'

WAT WAS JE EERSTE REACTIE OP JE UNANIEME BENOEMING TOT BESTUURSLID TIJDENS EEN EXTRA BONDSVERGADERING VAN DE AFMP?

"Ik was heel blij! Ik vind het namelijk hartstikke mooi dat ik als algemeen bestuurslid een positieve bijdrage mag leveren aan al het nuttige AFMP-werk. Belangrijk is dat de AFMP ook de komende jaren de hoogstaande kwaliteit en service blijft leveren die leden van ons gewend zijn. In een tijd waarin steeds meer mensen bij een vakbond denken 'what's in it for me?', is het van belang om het goede verhaal van de AFMP op een open en transparante manier te vertellen. Niet alleen via de fysieke media, maar vooral ook online om een jongere doelgroep aan te spreken. Er speelt veel binnen de Defensiewereld. Na jaren van bezuinigingen zit er gelukkig weer een beetje groei in de organisatie met alle groeipijntjes die daarbij horen. Juist op dit moment moeten we Defensiemedewerkers goed duidelijk maken waarom zij voor de AFMP zouden moeten kiezen en niet voor een andere vakbond."

WAARIN ONDERSCHIEDT DE AFMP ZICH VOLGENS JOU HET MEEST?

"De afdeling individuele belangenbehartiging van de AFMP behoort in mijn ogen tot de absolute top van de Nederlandse vakbondswereld. Een ander sterk punt

van de bond vind ik het gehanteerde solidariteitsprincipe dat leden contributie betalen naar draagkracht. De meerwaarde van de AFMP schuilt ook in de collectieve kracht. Zij is namelijk onderdeel van de FNV. Hierdoor heeft de bond een stevige positie aan de onderhandelingstafel met Defensie als het gaat om belangrijke zaken, zoals verbetering van de arbeidsvoorwaarden en de pensioenen. Als individueel lid pluk je hiervan absoluut de vruchten."

WANNEER KWAM JE OP HET IDEE JE KANDIDAAT TE STELLEN?

"Toen ik in mei van dit jaar de vacature voor algemeen bestuurslid van de AFMP las. Na eerder al kort voor AFMP Jong en de sector Landmacht actief te zijn geweest, verwacht ik in deze functie een positieve bijdrage te kunnen leveren aan het werk van de AFMP. Ik heb het idee dat ik met mijn enthousiasme wat nieuwe wind binnen het bestuur kan laten waaien."

WAT IS JE HUIDIGE WERK BINNEN DEFENSIE?

"Ik ben majoor binnen de Staf Commando Landstrijdkrachten. Juist in mijn huidige functie word ik dagelijks geconfronteerd met de gevolgen van de bezuinigingen die de afgelopen jaren binnen Defensie zijn doorgevoerd. Zo ontbreekt het nu vaak aan financiële capaciteit voor investeringen in noodzakelijk nieuw materieel en zijn er door de huidige personeelskrapte te weinig

monteurs om het bestaande materieel op te knappen. Dergelijke problemen vormen voor mij ook een belangrijke drijfveer om me kandidaat te stellen als algemeen bestuurslid."

WAT VIND JE VAN JE COLLEGA-BESTUURSLIEDEN?

"Het zijn allemaal vakbekwame, gedreven collega's. Als nieuw bestuurslid kijk ik ernaar uit om samen met hen een eerste vlucht te nemen met de belangrijke onderwerpen waarmee de AFMP zich bezighoudt en me 'in te vreten' in dossiers. Ik ga er alles aan doen om me het bestuurswerk volledig eigen te maken."

WELKE TOEGEVOEGDE WAARDE BIED JIJ ALS BESTUURSLID?

"Ik ben een creatief iemand, die zich sterk verbonden voelt met de Defensiewereld waarin hij werkzaam is. Door mijn ervaring kan ik aardig inschatten wat de gevolgen kunnen zijn van specifieke besluiten die moeten worden genomen. Daarnaast ben ik een positief-kritische meedenker. In discussies chargeer ik graag en zoek ik soms bewust de randjes op. Met opvallende associaties en denkbeelden kan ik dingen goed duidelijk maken. Ook mijn eigen leidinggevenden binnen Defensie probeer ik hiermee te prikkelen. Zowel binnen Defensie als van buitenaf via de vakbond ben ik niet bang om belangrijke discussies aan te zwengelen." ■

AFMP-jaaroverzicht 2019

VAN PENSIOENAKKOORD TOT PLEIDOOI VOOR BETERE **VETERANENZORG**

01.2019

'MEER MILITAIRES GRAAG'

Samen met de andere Defensievakbonden VBM, ACOM en GOV stuurt de AFMP **begin januari** een brief naar de NRC. Onder het motto 'Meer militairen graag' trekken we aan de bel, omdat er uit het leger meer ervaren krachten vertrekken dan dat er jonge rekruten binnenkomen. Veel militairen keren de krijgsmacht de rug toe vanwege de 'volstrekt niet meer concurrerende arbeidsvoorwaarden'.

'OPROEP TOT ACTIES'

De AFMP roept op **31 januari** haar leden op om een actieve bijdrage te leveren aan het voorbereiden van acties voor betere arbeidsvoorwaarden. Hiermee willen wij de minister en de staatssecretaris van Defensie stimuleren om het personeel echt op nummer 1 te zetten en hen de waardering te geven die zij verdienen.

Wat gebeurde er allemaal in de Defensiewereld in 2019 en wat deed de AFMP zoal? Natuurlijk stonden we als vakbond veel leden individueel met raad en daad bij, maar we boekten ook aansprekende collectieve resultaten. Met een aantal successen haalden we de landelijke media. Daarnaast zochten we zelf regelmatig de publiciteit op om druk te zetten op belangrijke dossiers. In dit jaaroverzicht vind je een bloemlezing van diverse gebeurtenissen, waarbij de AFMP een prominente rol speelde.

02.2019

'STARTSCHOT VAN PENSIOENPROTEST'

Op **2 februari** lossen de Nederlandse vakbonden in de Jaarbeurs in Utrecht het startschot voor een actieperiode van zes weken voor een beter (vroeg)pensioenbeleid. Een grote landelijke protestdag op maandag 18 maart is dan nog het geplande klapstuk. De AFMP sluit zich hierbij aan.

'VERKENNING GELEID DOOR ONAFHANKELIJKE VOORZITTER'

Op **7 februari** vindt een eerste verkennend gesprek over een nieuw pakket arbeidsvoorwaarden plaats tussen de Defensiebonden en Defensie. Na enkele vervolgesprekken wordt afgesproken dat de gesprekken hierover geleid worden door een onafhankelijke voorzitter: Han Noten.

03.2019

'PROTESTACTIES KOMEN ABRUPT TEN EINDE'

Tijdens de nationale pensioenprotestdag op **18 maart** plannen de AFMP, de MARVER, de NPB, twee andere Defensievakbonden en de andere politiebonden massale 'pensioencursussen' voor actievoerders op het Haagse Malieveld. Een schietpartij in de tram op het 24 Oktoberplein in Utrecht maakt hieraan abrupt een einde. Vanwege het feit dat veel politie- en KMar-collega's terug moeten naar de werkplek om beschikbaar te zijn voor steunverlening en mogelijke verdere calamiteiten, maar ook uit betrokkenheid met de slachtoffers wordt de actie afgelast. De Defensiecollega's in Den Haag waarderen het dat het veiligheidsbelang boven de vakbondsbelangen wordt gesteld. Dit geldt ook voor de Defensietop: actievoerende leden krijgen hun vrije dag terug.

04.2019

'BEWINDSLIEDEN KRIJGEN EEN 4'

Staatssecretaris Visser en minister Bijleveld krijgen het rapportcijfer 4 van Defensiemedewerkers. Hun onvrede is groot en hun vertrouwen in de bewindslieden is nog altijd laag. Een loonsverhoging en marktconforme arbeidsvoorwaarden moeten de prioriteiten zijn. Medewerkers maken zich grote zorgen over de onderbezetting, hun doorgroeiopties en hun scholings- en opleidingsmogelijkheden. Dit zijn de conclusies na een enquête, die BNR hield onder AFMP-leden. Deze worden op **4 april** gepresenteerd in het programma BNR's Big Five en voorgelegd aan de minister en door Anne-Marie Snels becommentarieerd.

'VERWAARLOZING PERSONEEL MOET STOPPEN'

Op **16 april** concluderen de AFMP en de andere Defensiebonden dat Defensie nauwelijks heeft bewogen ten opzichte van het afgewezen arbeidsvoorwaardenonderhandelaarsresultaat op de vier grote

onderwerpen loonontwikkeling, loongebouw, pensioen en toelages. Op **30 april** roepen zij, in een open brief in de NRC, het kabinet op om in de Voorjaarsnota extra geld vrij te maken 'om de verwaarlozing van het personeel te stoppen'.

05.2019

'PERSONEEL MOET ER FLINK OP VOORUITGAAN'

Defensiemedewerkers moeten er onderaan de loonstrook flink op vooruitgaan. Er dient een acceptabele loonsverhoging te komen die de vergelijking met andere sectoren doorstaat. Dit kan worden gerealiseerd door een extra periodiek, een voor de werknemer gunstiger verdeling van de pensioenpremie en door flinke verbeteringen in het nieuwe loongebouw vanaf 2020. Dit is de cao-inzet, die de ACOP (AFMP, MARVER en FNV Overheid), het AC en de CMHF op **9 mei** gezamenlijk presenteren. Hiermee zetten zij druk op de onderhandelingen.

06.2019

'PENSIOENAKKOORD NA TITANENSTRIJD'

Na jarenlange onderhandelingen bereiken vakbonden, werkgevers en het kabinet op **5 juni** een pensioenakkoord. Dit akkoord kent niet alleen afspraken over het pensioen, maar ook over de AOW en zwaar werk. Een week lang krijgen AFMP-leden vervolgens de kans om via een digitaal FNV-referendum hun mening te geven. Met een overtuigende meerderheid van 76% stemt het FNV-ledenparlement op **15 juni** in met het akkoord. Bijna 400.000 FNV-leden brengen hun stem uit.

07.2019

'MASSALE STEUN VOOR CAO-RESULTAAT'

De Defensievakbonden en de werkgever worden het op **2 juli** eens over een nieuw pakket arbeidsvoorwaarden. Zij leggen dit resultaat positief voor aan de leden. Het eerdere op 4 juli 2018 bereikte resultaat werd afgewezen. Met extra geld worden Defensie en de bonden het nu eens over een sterk verbeterd pakket. Uiteindelijk zegt 88% van de leden van de AFMP, MARVER en FNV Overheid hier 'ja' tegen.

'VERPLICHTE TERUGBETALING PENSIOEN STOPGEZET'

Op verzoek van onder meer de FNV-ACOP-fractie in het verantwoordingsgaan van het fonds wordt in **juli** de terugbetalingsverplichting stopgezet voor 555 deelnemers aan het ABP. Deze deelnemers ontvingen in de periode van 2013 tot 2019 teveel aan pensioen. Oorzaak was dat het ABP onjuiste gegevens ontving van de Sociale Verzekeringsbank. Het al door de deelnemers betaalde bedrag stort het ABP in augustus terug. In **juni** schortte het ABP de maandelijkse terugbetalingen voor de deelnemers al op.

08.2019

'GEEN DIENSTPLICHT'

In een blog op Afmp.nl op **21 augustus** dat ook in OpLinie verschijnt, reageert AFMP-voorzitter Anne-Marie Snels kritisch op het betoog van afzwaaiend Landmachtchef Leo Beulen om bij een toenemend personeelsgebrek binnen Defensie de dienstplicht weer te activeren. "Is hij nu echt vergeten dat de kosten van de herinvoering van de dienstplicht alleen het eerste jaar al 15 miljard euro zijn? Dat is bijna het dubbele van de huidige defensiebegroting", benadrukt zij hierin. Met een artikel, dat in de NRC en in NRC Next verschijnt, haalt Anne-Marie de argumenten voor de heractivering van de dienstplicht verder onderuit.

Modern werkgeverschap is beter dan dienstplicht 2.0

Defensie Herinvoering van de dienstplicht is een schijnoplossing voor loegloep en lage instructie bij Defensie, schrijft Anne-Marie Snels.

Er zijn momenteel 20% te weinig militairen om het huidige personeel de noodzakelijke opleidingen te geven.

09.2019

'ALLE VETERANEN HEBBEN RECHT OP BESTE ZORG'

In de Volkskrant verschijnt op **14 september** het schrijnende verhaal van veteranen die in het opvanghuis Thuiszorg Veteranen in Eelde wonen, het enige opvanghuis met langdurige zorg voor veteranen met PTSS die zijn vastgelopen in het veteranenzorgstelsel. Minister Bijleveld reageert hierop niet adequaat. In een online blog, dat eveneens in OpLinie wordt gepubliceerd, doet de AFMP-voorzitter daarom een oproep aan Bijleveld: bied alle veteranen de allerbeste zorg.

'PRINSJESDAG: GEEN GELD VOOR NIEUW LOONGEBOUW'

Op **17 september** is de teleurstelling bij de AFMP groot. Uit de op Prinsjesdag bekendgemaakte Rijksbegroting komt naar voren dat het kabinet geen extra geld beschikbaar stelt voor een nieuw marktconform loongebouw voor Defensiepersoneel. Bij het bereiken van het cao-resultaat meldde de staatssecretaris van Defensie dat dit geld er op dat moment nog niet was, maar dat dit er met Prinsjesdag wel moest komen. Wij leggen ons er niet bij neer dat dit geld nu niet beschikbaar wordt gesteld!

10.2019

‘BEPERKING PAS-REGELING OPGEHEVEN’

Door scherpere van de AFMP schrapt Defensie **begin oktober** het voorstel om de toegang tot de PAS-regeling te beperken tot burgermedewerkers van 58 jaar en ouder. Deze biedt hen de kans om tegen het einde van hun loopbaan minder te werken. Deelname vanaf 57 jaar was wel mogelijk voor burgermedewerkers, maar dan werd de pensioenopbouw tijdens de deelnameperiode verminderd. De AFMP benadrukte dat een overleg had plaatsgevonden tussen het onderwijs en de Belastingdienst over de regelingen daar. Hieruit bleek dat de Belastingdienst meent dat de pensioenleeftijd gelijk is aan de AOW-leeftijd en niet gelijk geschaard hoeft te worden aan de pensioenleeftijd (68). Als dit voor het onderwijs geldt, dan moest dit volgens de AFMP ook gelden voor Defensie.

12.2019

‘MOOI NIEUWS VOOR SLACHTOFFER HITTEBEROERTE’

In **oktober** verschijnt de 26-jarige Milou Waterschoot voor de tweede keer met een interview in OpLinie. Zij werd tijdens een eindoefening van haar opleiding tot verpleegkundig militair getroffen door een hitteberoerte. Milou deelt haar relaas over de schrijnende gevolgen hiervan. Haar droom om verpleegkundig militair te worden, spatte uiteen. Milou gaat ook in op de kwalijke rol van Defensie. Zij kreeg steun van de AFMP. In december is er goed nieuws: Milou gaat deel uitmaken van een nieuw preventieteam.

11.2019

‘PENSIOENKORTINGEN VAN TAFEL’

De in de SCO verenigde vakbondscentrales ACOP, AC, CMHF en CCOOP sturen **begin november** een brandbrief aan minister Koolmees van Sociale Zaken over de dreigende pensioenkortingen. Hierin verzoeken zij hem om een oplossing te vinden voor de problemen rond de dreigende pensioenkortingen. Enkele weken later komt er, na veel druk voor en achter de schermen, witte rook uit Den Haag. Minister Koolmees besluit de wettelijke pensioenregels tijdelijk te versoepelen, waardoor ook pensioenfondsen ABP niet gedwongen wordt te korten op de pensioenen.

‘OPHEF OVER UITSPRAAK DENK-KAMERLID’

Kamerlid Selcuk Öztürk van DENK raakt op **5 november** in opspraak als hij tijdens een debat met minister Bijleveld over de burger-slachtoffers die in 2015 bij twee Nederlandse bombardementen in Irak vielen, het woord ‘moordenaars’ in zijn mond neemt. Hij vindt dat Nederlandse militairen ‘willens en wetens’ onschuldige burgers hebben vermoord. De eerdere conclusie van het OM was dat de vliegers niets te verwijten valt. De AFMP is geschokt door Öztürks uitspraak en roept haar leden op om zich aan te sluiten bij een collectieve aangifte tegen hem.

‘VEILIGHEID BIJ DEFENSIE BLIJFT ZORGWEKKEND’

Bij de opslag van munitie en het vervoer van gevaarlijke stoffen gaat nog veel mis, meldt het onderzoeksprogramma Argos op **16 november**. Het aantal

overtredingen blijkt fors toe te nemen in plaats van te dalen en blijkt legio: zoals meer opslag in opslagbunkers dan volgens de vergunning mag, munitiesoorten die nooit samen mogen worden opgeslagen en toch bij elkaar liggen en brandgevaarlijke lithiumbatterijen die onbedoeld met vliegtuigen van de Luchtmacht meegaan. “De veiligheidssituatie bij Defensie blijft zorgwekkend en dient snel opgelost te worden”, concludeert Anne-Marie Snels in de uitzending.

‘GEEF KIND MILITAIR BIJ THUISKOMST OUDER VRIJ’

Geef kinderen van militairen op missie bij thuiskomst ouder een dag vrij! Dit is de boodschap in een open brief van de AFMP op **26 november** aan minister Slob van Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media en aan beide bewindslieden van Defensie. In de door de AOb ondersteunde brief biedt de AFMP hiervoor een concrete oplossing. “Het enige wat minister Slob hoeft te doen is artikel 14 in de leerpluchtwet van toepassing te verklaren. Dat kost niks, schoolleiders weten waar ze aan toe zijn, u maakt ‘onze militairen’ op missie, hun partners én de kinderen superblij en op die manier kunnen we iets voor hen terug doen.”

JUBILEUM

De 86-jarige Ferry van Dijk is al sinds 1 september 1956 lid van de AFMP. Hij kreeg in oktober een oorkonde als waardering voor zijn solidariteit met het vakbondswerk in de afgelopen zestig jaar en runt ondanks zijn hoge leeftijd nog zijn eigen sportclub Fuji Yama in Breda. OpLinie ziet hierin volop aanleiding voor een gesprek in zijn woning in Breda West over zijn activiteiten ná zijn lange militaire loopbaan.

AFMP-lid Ferry van Dijk runt sportschool in Breda

‘MET MIJN MILITAIRE SKILLS HEB IK MIJN CLUB OPGEBOUWD’

BIJ BINNENKOMST

in zijn Bredase woning wanen we ons in een museum. Een museum waarin geïnteresseerden in militaire geschiedenis, judo én andere gevechtssporten uit Japan aan hun trekken komen. In zijn huis staan, hangen en liggen talloze militaire memorabilia, certificaten die zijn prestaties als militair en als leraar Japanse gevechtssporten onderstrepen en talloze oorlogsboeken. Ferry van Dijk woont alleen. Hij onderhoudt sinds twintig jaar een LAT-relatie met een lieve vrouw. Daarnaast heeft hij een warme band met zijn zoon uit zijn vorige relatie, die is afgezwaaid

als luitenant-kolonel en is hij trots op zijn kleindochter, actief als Luitenant ter Zee der 2e klasse bij de Marine.

GEDIPLOMEERD LERAAR

Na onze eerste vraag waarmee hij zich als 86-jarige nog altijd volop bezighoudt, steekt hij direct van wal. “Ik ben al jarenlang gediplomeerd leraar Japanse gevechtssporten, zoals judo en ju-jitsu en run sinds 1976 samen met een andere oud-adjutant sportclub Fuji Yama, niet ver van mijn huis. Oorspronkelijk is het een judoschool, aangesloten bij de Judo Bond Nederland en de International Budoku Kai. Inmiddels hebben

we zowel indoor- als outdooractiviteiten, zoals parachutespringen, survivals in de Ardennen, rots klimmen en schieten met handvuurwapens.”

ZELFDISCIPLINE

Met van origine Rotterdamse nuchterheid verduidelijkt Van Dijk dat hij niet het type is dat als gezonde tachtiger graag achter de geraniums zit. “Op maandag geef ik judoles in Rotterdam, dinsdag in Goirle, ’s woensdags zit ik in de kroeg en op vrijdag en zaterdag ben ik actief op mijn eigen sportschool.”

Daar geeft Van Dijk uiteenlopende (vecht-

'IK WIL EEN STEENTJE BIJDRAGEN AAN EEN MOOIERE SAMENLEVING'

sport)lessen aan volwassenen die de zwarte band proberen te behalen, maar ook aan jonge kinderen, aan jongeren 'met een randje' om ze uit het hulpverleningscircuit te houden en aan kinderen met het Downsyndroom. "Door judo en de andere Japanse gevechtssporten op mijn sport-school leer je zelfdiscipline, krijg je een andere kijk op mensen en blijven je lichaam en geest in balans", benadrukt hij.

SNEL AANPASSEN

De fijne kneepjes van zelfdiscipline, zelf-beheersing en les geven, kreeg Van Dijk onder de knie tijdens zijn militaire loopbaan die meer dan dertig jaar omspannt. Zo gaf hij als adjudant-onderofficier-instructeur talloze lessen aan onderofficieren en is hij onder andere geschoold aan de School voor militaire instructie. "Bij de start van mijn sportclub was het best moeilijk om zelf niet meer actief te zijn als vechtsporter en om als leraar alleen maar te kunnen toekijken. Door mijn ervaring in het leger was ik echter gewend om me snel aan te passen, dus dat ging in het begin al best goed. Inmiddels ben ik zelf te oud om me nog veel op de judomat te kunnen bewegen. Daarom is het nu niet moeilijk meer om zelf niet meer te sporten", zegt hij met een kwinkslag.

BETERE NEDERLANDERS

In zijn sportclub wil hij kinderen, jongeren en volwassenen niet alleen sportieve ontspanning bieden. "Door ze tijdens mijn lessen zelfdiscipline, geestelijke en sociale vaardigheden bij te brengen, probeer ik betere Nederlanders van hen te maken", benadrukt hij. "Met veel rotzooischoppers die tegenwoordig op straat lopen, wil ik niets te maken hebben. Vroeger was er meer sociale controle en werd je ook door je buurtgenoten gecorrigeerd in je gedrag. De sfeer was toen gemoedelijker. En ook de huidige landelijke politici leiden alleen maar hun eigen leven en lijken niet meer te weten wat er leeft onder de mensen. Juist daarom wil ik met mijn sportclub een bescheiden steentje bijdragen aan een mooiere samenleving. Wat dat betreft is judo meer dan 'georganiseerd pootje lappen', hier steekt veel meer achter."

BELEefd ZIJN

Met 'strengere' discipline op zijn sportclub krijgen sporters volgens Van Dijk al vanaf jonge leeftijd diverse vaardigheden aangeleerd. "Op mijn sportclub wordt nooit iemand uitgelachen of gepest. Ik leer kinderen die hier binnenkomen om beleefd te zijn, me een hand te geven bij binnenkomst, me hierbij altijd aan te kijken en duidelijk te spreken."

Bij zijn vechtsportlessen brengt Van Dijk diverse militaire vaardigheden in de praktijk. "Zo werk ik met het systeem van een positieve beloning bij goede prestaties en van een negatieve beloning als iemand zich niet aan de regels houdt of niet luistert. Een positieve beloning kan zijn dat iemand aan het eind van een les een nieuwe band of een extra streepje krijgt op zijn judoband."

GOEDE OPLEIDING

Van Dijk vindt het bijzonder dat hij inmiddels al bijna net zo lang met pensioen is als dat zijn in oktober 1953 gestarte militaire loopbaan duurde. Tijdens zijn lange carrière schopte hij het van dienstplichtig militair tot wachtmeester eerste klasse en adjudant-onderofficier-instructeur. Onze vraag op welke militaire prestaties hij het meest trots is, blijft echter lang onbeantwoord. "Eén van de dingen waarop ik trots ben is dat ik als burger een sportclub heb opgebouwd met de skills die ik als militair heb aangeleerd", zegt hij na enige tijd nadenken. "Ook vind ik het mooi dat de eerste kinderen die ik in 1976 judoles les gaf inmiddels kinderen en kleinkinderen hebben. Alle mannen die bij mij een zwarte judoband behaalden, hebben een universitaire opleiding afgerond. Zij zijn onder meer chemicus, huisarts, wiskundeleraar en politicoloog geworden. Daarop ben ik trots, omdat ik bij mijn lessen nog altijd sterk de nadruk leg op het volgen van een goede opleiding." ■

**Namens het team
van DFD
wensen we u
fijne feestdagen.**

SCHADE

DFD is bij noodsituaties 24/7 bereikbaar. Bij schade is dit belangrijk. Samen met onze partners helpen wij u bij het beperken en herstel van uw schade. Download de DFD-app, dan heeft u altijd de belangrijke informatie en telefoonnummers binnen handbereik.

GEZIN

Samenwonen, trouwen of juist scheiden? Uw verzekeringen moeten worden aangepast. Hetzelfde geldt wanneer u een kind krijgt of een kind meerderjarig wordt. Geef de wijzigingen in uw gezinsituatie daarom altijd door.

WONEN

Een huis kopen of verhuizen? Een hypotheek afsluiten of aanpassen? Een belangrijke financiële stap. Voorkom bij de aankoop, of juist later, financiële tegenvallers. Laat u persoonlijk adviseren en begeleiden door de DFD-adviseur.

UITZENDING

De DFD ongeval- en reisverzekering biedt tijdens meer risicovolle uitzendingen standaard dekking. Toch is het belangrijk om al uw verzekeringen te controleren. Contact DFD tijdig zodat u en uw gezinsleden tijdens de uitzending hier geen omkijken naar hebben.

UIT DIENST

Eindigt uw aanstelling bij Defensie? Kiest u voor een loopbaan buiten Defensie of gaat u met functioneel leeftijdsontslag? U blijft gewoon relatie bij DFD, maar uw verzekeringen moeten worden aangepast aan de nieuwe situatie.

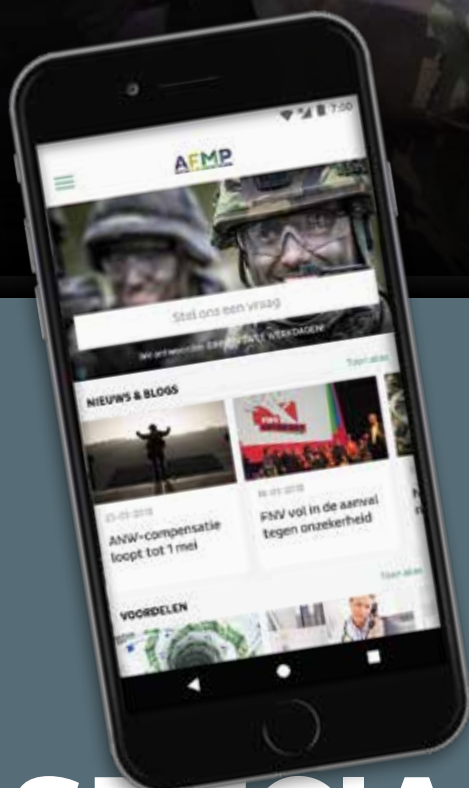
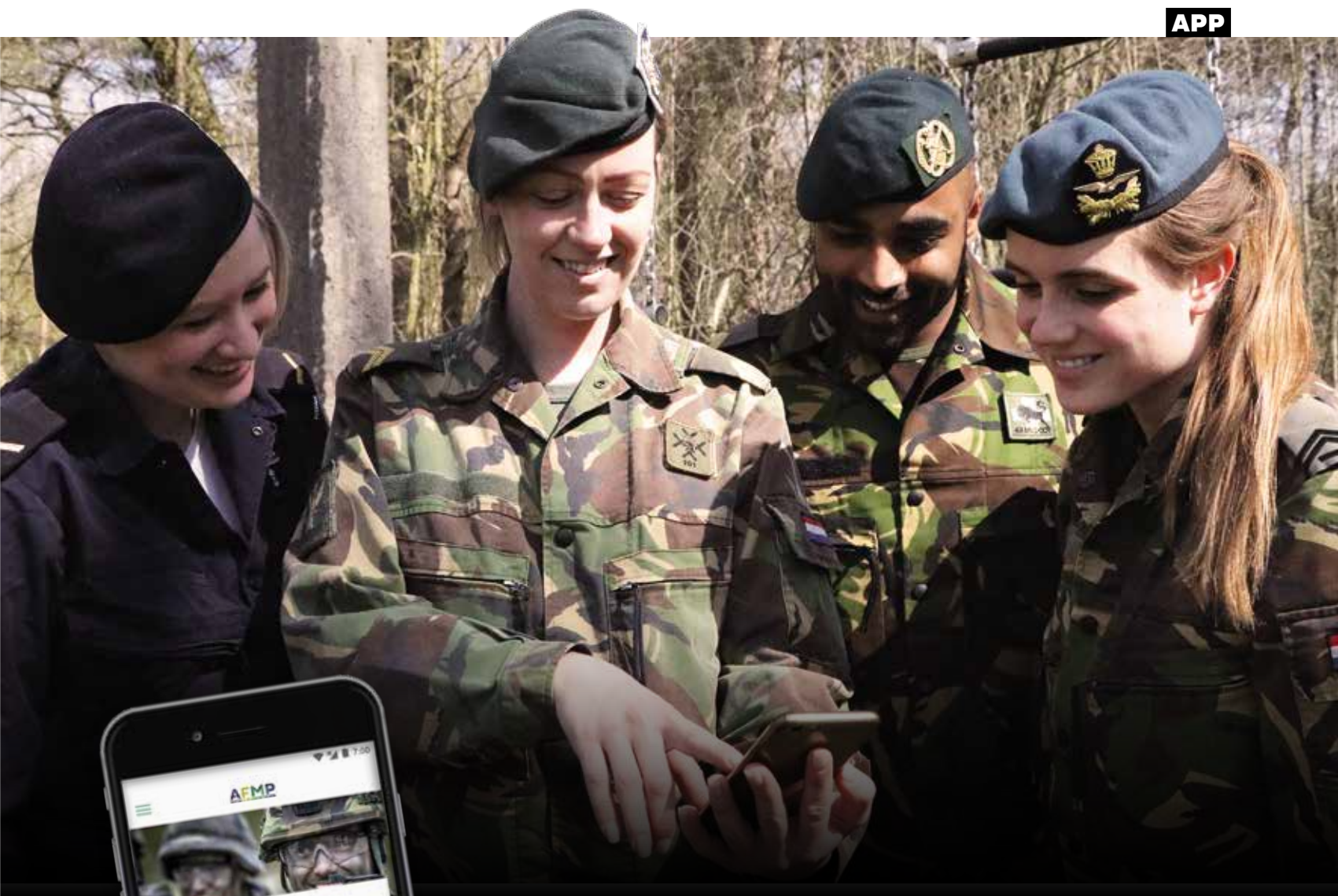
Veranderingen in 2020?

Contact ook dan weer DFD

Bij veranderingen in uw leven is het belangrijk om tijdig na te gaan of uw verzekeringen en hypotheek nog wel bij de nieuwe situatie passen. Neem daarom altijd contact op met DFD. Ook wanneer er niets lijkt te veranderen, is het slim om uw verzekeringen jaarlijks na te lopen. Wij helpen en adviseren u graag. Zodat u goed verzekerd blijft.

**DE LEDEN-APP
MET NIEUWS
EN INFORMATIE
RONDOM JE WERK**

SPECIAAL VOOR ONZE LEDEN: DE AFMP-APP

ALTIJD JE VAKBOND OP ZAK!

- Dé plek voor het stellen van je persoonlijk vraag;
- Met exclusieve content over je werk en het vak;
- Alle antwoorden op de meest gestelde vragen;
- En de belangrijkste bijeenkomsten in de agenda.

Doe je aangifte over 2019

GRATIS BELASTINGSSERVICE VAN FNV VOOR AFMP-LEDEN

Als AFMP-lid kun je gebruikmaken van de gratis belastingsservice van de FNV. Belastingdeskundigen van de FNV helpen je met het invullen van jouw belastingaangifte en toeslagen over 2019.

HOE MAAK IK EEN AFSpraak?

Vanaf februari volgend jaar kun je via www.afspraakmakenfnv.nl een afspraak maken om deze aangifte te laten verzorgen door een van de 4500 vrijwilligers die hiervoor beschikbaar zijn.

Zoek online een invullocatie bij jou in de buurt en klik op het blauwe icoon 'afspraak maken'. Let op: de aangifte kan alleen worden verzorgd als je een machtigingscode hebt. Voor speciale aangiften en/of vragen kun je contact opnemen met de AFMP-commissie Belasting. Mail (bweeren@afmp.nl) of bel (06-53526079) hiervoor met Bert Weeren.

IN HET BUITENLAND

Woon of werk je in het buitenland? De AFMP helpt ook op locatie bij het invullen van jouw aangifteformulier. Je moet je dan wel op tijd opgeven bij een van de groepshoofden. We laten je weten wanneer wij jouw locatie bezoeken.

GEWIJZIGDE REGELING

Vul je zelf je aangifte in? Denk dan aan de gewijzigde regeling rond de loonheffings-

korting. Verder worden het belastingtarief over de AOW en eventuele inkomsten in bijvoorbeeld Duitsland vastgesteld op basis van het wereldinkomen. Dat betekent niet dat je dubbel belasting betaalt.

MACHTIGINGScode

De FNV-belastingsservice kan je alleen helpen als je de machtigingscode meeneemt die je hebt gekregen van de Belastingdienst/DigiD. Leden die de aangifte 2018 hebben gedaan via deze belastingsservice krijgen de machtigingscode eind januari/begin februari 2020 opgestuurd door de Belastingdienst. Ontvang je deze code niet of heb je in 2019 je aangifte niet door de belastingsservice laten invullen? Dan moet je de machtigingscode aanvragen bij de Belastingdienst/DigiD. Wil je hulp bij het opmaken van toeslagen? Dan moet je ook een machtigingscode (toeslagen) aanvragen.

Deze machtiging kun je op werkdagen van 8.00 tot 22.00 uur telefonisch aanvragen via: 088 - 12365 55. Geef hiervoor aan de telefoon je BSN-nummer door. ■

WANNEER EN WAAR?

DE WEST EN ANDERE LOCATIES

25 maart t/m 2 april; Bert Weeren (bweeren@afmp.nl)

BRONBEEK

8 april; d.t.v. Cdt Bronbeek

MÜNSTER

6 mei vm; Noud van Kesteren (ajs.v.kesteren@mindef.nl)

SEEDORF EN OMGEVING

6-7 mei; Theo Vonk (teetvonk@hotmail.com)

BLOMBERG EN OMGEVING

7-8 mei; Jan Stadman (afmp-pa-blomberg@vollbio.de)

RAMSTEIN EN OMGEVING

8 t/m 13 juni; Hans Rombouts (hansrombouts@telenet.be)

BEVEILIGING Als je zelf jouw aangifte verzorgt met jouw DigiD, dan word je mogelijk nu al gevraagd om de sms-authenticatie te gebruiken. Daarnaast zal IE 11 (de oude Microsoftbrowser) niet meer werken.

MET JE ZIELIGE 'BRUIDJES'...

“ONLINE is top hoor. Ik zie op Insta de mooiste foto's, via Facebook blijf ik op de hoogte van de familie en op Twitter ken ik de leukste mensen. Maar met het leuks komt ook veel bagger. En ook veel zaken die mij zó irriteren. Neem nou die hele discussie over IS-bruiden (vrouwelijke terroristen dus) en hun kinderen. Diep treurig dat zij zitten zoals ze zitten, maar ze zijn er nog. Er zijn er meer die hun aanwezigheid niet kunnen navertellen. En als al die journalisten die zich nu zo bezighouden met het lot van de terrorista's en hun kroost zich daarop zouden richten, kwamen de verhalen van de Yezidi's die het wél overleefden misschien wat beter in het nieuws. Of de verhalen van de moeders die hun dochters op wilden halen bij Ariane Grande om fantastische foto's op Insta te kunnen zetten en de verhalen over de sfeer te horen. Heel veel moeders kwamen daar nooit aan toe. En dan hebben we het nog niet over de mensen die op vakantie gingen, de metro pakten naar hun werk of gewoon hun leventje leefden in gebieden waarin dat prachtige kalifaat moest verrijzen. Zij liepen simpelweg in de weg, kunnen het niet meer navertellen of moeten leven met de gevolgen van het op

**'VOLG DE SOCIAL
MEDIA WAAR HET
WÉL OVER DE
SLACHTOFFERS GAAT'**

de verkeerde tijd op de verkeerde plaats zijn. Voor al die mensen die vinden dat wij als land een verantwoordelijkheid hebben tegenover deze terrorista's en hun kinderen zeg ik dit: als al die mensen die iemand verloren door acties waaraan deze dames hun medewerking direct of indirect verleenden het OK vinden, dan doen. Maar ga je eerst eens met de slachtoffers bezighouden voordat je je richt op de 'rechten' van de daders. En kom ook niet met het verhaal aan dat hier opa's en oma's liefdevolle opvang verzorgen. Heel hard, maar wel waar... die dochters zijn ook in dat gezin opgegroeid en kijk waar ze nu zitten. Of volg een maandje de social media-accounts waar het wél over de slachtoffers gaat. Praten we daarna verder. Lijst opvraagbaar bij Kaat. ■

Het werven van nieuwe AFMP-leden, belonen wij met een puntensysteem. Zo spaar je eenvoudig en snel gave gadgets bij elkaar!

MAAK JE
COLLEGA
AFMP-LID EN
SPAAR MEE
VOOR GAVE
GADGETS!

SPAAR VOOR CADEAUS TOT WEL 400 EURO!

LID WERFT LID

Lid worden van de AFMP is verzekerd zijn van onze unieke 24/7 juridische hulp op het gebied van werk en inkomen. Het sectorhoofd uit jouw regio staat je met raad en daad bij. Hoe meer leden, des te groter de vuist die wij kunnen maken om de collectieve belangen te behartigen!

Voor ieder geworven lid ontvang je een waardebon. Deze kun je inwisselen voor gave cadeaus, van een AFMP-pen tot een vakantiebon t.w.v. € 400.

1

waardebon
→ **AFMP-PEN**

10

waardebonnen
→ **SMARTWATCH**
→ **VVV-BON**
(€100)

25

waardebonnen
→ **TABLET**
→ **VLIEG-**
VAKANTIEBON
T.W.V. €400

ZO GEPIEPT!

Een collega AFMP-lid maken is zó gebeurd. Download de AFMP-app en klik op 'lees meer' voor het inschrijfformulier. Of ga naar het inschrijfformulier op onze website www.afmp.nl. Je kunt daar je eigen naam + lidmaatschapsnummer invullen. Natuurlijk is het papieren inschrijfformulier ook goed. Of bel of mail even met de afdeling Ledenadministratie in Utrecht (la@afmp.nl; 085 - 89 00 041).

IN DE BAAS ZIJN TIJD

VEEL FASE 2 MILITAIREN

beschikken over een individuele opleidingsaanspraak voor het volgen van een opleiding in de aanloop naar hun loopbaan buiten Defensie. Over de duur hiervan zijn duidelijke afspraken gemaakt tussen hen, hun commandant en hun loopbaanbegeleider.

In een ministeriële regeling zijn de (maximum)vergoedingen bepaald van de opleidingskosten. In artikel 16A 'Verbreding van de loopbaan' en artikel 16bis 'Individuele opleidingsaanspraak' van het AMAR staan alle opleidingsspelregels. Helaas wordt er in de dagelijkse praktijk te vrijblijvend omgesprongen met beide artikelen.

Een commandant is verplicht een militair vrij te stellen van werk als zijn opleiding of de nodige voorbereiding hierop tijdens arbeidstijd plaatsvindt. Slechts vanwege 'zwaarwegende redenen van dienstbelang' mag hij hierop een uitzondering maken. De afgelopen tijd klopten diverse militairen bij mij aan die officieel aanspraak maken op een opleiding, maar hiervoor niet of nauwelijks de tijd krijgen.

Via mijn collega-sectorhoofden van de Luchtmacht en de Marine en via de afdeling individuele belangenbehartiging van de AFMP hoor ik vergelijkbare kritische geluiden. De opleidingsplannen van militairen lopen dus (te) vaak spaak. Een veelgehoord argument is dat de taken van een militair die tijdens werktijd een opleiding wil volgen niet simpelweg door een ander kunnen worden overgenomen. Een argument, waarbij wordt verwezen naar het grote aantal onvervulde vacatures. Uit de losse pols kan ik echter zo al een paar ideeën bedenken hoe een militair, ook in de huidige tijd van personeelskrapte, alle tijd kan krijgen voor een opleiding. Het allerbelangrijkste is echter dat als er een afspraak is gemaakt over het volgen van een opleiding, Defensie deze ook nakomt, ongeacht het aantal vacatures.

**'ZORG ERVOOR
DAT JE BIJ MIJ ALS
SECTORHOOFD OP
DE RADAR KOMT'**

Maak jij als militair aanspraak op een opleiding, maar wordt hiervoor geen tijd ingeruimd? Zorg er dan voor dat je bij AFMP's sectorhoofden op de radar komt of stuur hierover een mail (emulder@afmp.nl). De komende tijd verzamelen wij alle meldingen, zodat ons duidelijk wordt hoeveel leden tegen dit probleem aanlopen. Vervolgens kaart ik dit persoonlijk aan bij de Landmacht, terwijl mijn collega's hun stem laten horen bij de Luchtmacht en de Marine.

Het belangrijkste punt dat ik bij de Landmacht zal overbrengen, is dat de personeelstekorten bij Defensie niet mogen worden afgewenteld op fase 2 militairen met een opleidingsbehoefte. Een goede werkgever stelt haar werknemers namelijk in staat om zich voortdurend te blijven verbeteren en te ontwikkelen. En gedegen opleidingen zijn hiervoor onontbeerlijk. ■

IN MEMORIAM

Hieronder de namen en correspondentie-adressen van AFMP-leden die ons de afgelopen maanden zijn overleden. Wij wensen alle nabestaanden veel kracht toe bij het verwerken van hun verlies.

Dhr. A.G.L. van Dartel

Herman Moerkerklaan 4
5246 GJ Rosmalen
24 november 2019 (75)

Dhr. H. Tunker

Gooisehof 153
5709 LS Helmond
13 oktober 2019 (72)

Dhr. G.A. Hermkens

Bongerd 8
5768 BL Meijel
06 oktober 2019 (62)

Mevr. T. Martens-van Roeden

Dorpsplein 19
3769 VA Oesterberg
18 november 2019 (95)

PA-BIJEENKOMSTEN

DATUM	AANVANG	PLAATS	PA-GROEP	LOCATIE	ADRES
do 12 maart	10.00 u	Assen	Assen / Groningen	FNV Vakbondshuis 'De Maasstee'	Maasstraat 25
do 12 maart	14.00 u	Emmen	Emmen	FNV Vakbondshuis	Bukakkers 12
vr 13 maart	10.00 u	Rosmalen	De Meijerij	Perron 3	Hoff van Hollantlaan 1
vr 13 maart	13.30 u	Tilburg	Hart van Brabant	MFA Het Spoor	Schaepmanstraat 36
do 19 maart	10.00 u	Hoofddorp	Kennemerland	De Boerderij, zaal 2	Lutulistraat 139
do 19 maart	14.00 u	Den Helder	Noord-Holland-Noord	de MOOC	Spoorstraat 56
vr 20 maart	14.00 u	Volkel	Brabant Noord-Oost	Gemeenschapshuis de Schakel	Reestraat 49
do 26 maart	10.00 u	Wezep	IJsselland	Dorpshuis	mariënrade 3
do 26 maart	14.00 u	Apeldoorn	Apeldoorn / Salland	Wijkontmoetingscentr. 'De Stolp'	Violierenplein 101
vr 27 maart	10.00 u	Dordrecht	Rijnmond	Cultureel Centrum 'Sterrenburg'	Dalmeyerplein 10
vr 27 maart	13.30 u	Den Haag	Haaglanden	Studenthotel	Hoefkade 9
di 31 maart	13.30 u	Eindhoven	De Kempen	Zalencentrum 'Ambassadeur'	L. Napoleonplein 21
do 2 april	10.00 u	Harderwijk	NO-Veluwe	Zalencentrum 'De Kiekmure'	Tesselschadelaan 1
do 2 april	14.00 u	Amersfoort	Eemland & Doorn	Restaurant 'De Amershof'	Snouckaertlaan 11
vr 3 april	10.00 u	Weert	Poort van Limburg	Dienstencentrum de Roos	Beekstraat 54
do 9 april	10.00 u	Leeuwarden	Friesland	De Fontein	Goudenregenstraat 77
do 9 april	14.00 u	Steenwijk	Steenwijk	Verenigingsgebouw 'De Klincke'	Kerkstraat 16
vr 10 april	10.00 u	Utrecht	't Gooi	FNV-gebouw	Hertogswetering 159
vr 10 april	10.00 u	Utrecht	Utrecht e.o.	FNV-gebouw	Hertogswetering 159
wo 15 april	14.00 u	Schaarsbergen	ZO-Veluwe	PMT 'De Landing'	Deelenseweg 28
do 16 april	10.30 u	Nijmegen	Rijk van Nijmegen	Wijkcentrum Dukenburg	Meijhorst 7039
wo 22 april	14.00 u	Enschede	Twente	Sportclub Enschede	Weggelhorstweg 30
vr 24 april	10.00 u	Ede	Veluwe	De Velder	Munnikenhof 17
vr 24 april	13.30 u	Breda	Rijen	Café 'De Toerist' (onder voorbehoud)	Teteringsedijk 145
vr 24 april	13.30 u	Breda	De Baronie	Café 'De Toerist' (onder voorbehoud)	Teteringsedijk 145
do 7 mei	11.00 u	Zeven-Brauel	Seedorf	Gasthof 'Zur Linde'	Wallweg 2
vr 8 mei	11.00 u	Blomberg	Blomberg	Café 'Bei Heini'	Neue Torstrasse 38
do 14 mei	10.30 u	Venlo	Venlo & Roermond	Hotel 'Wilhelmina'	Kaldenkerkerweg 1
do 14 mei	14.00 u	Heerlen	Zuid-Limburg	Café d'r Klinge	Pancratusplein 47
vr 15 mei	10.00 u	Bergen op Zoom	Roosendaal	Paviljoen 'Rozenoord'	Beukenlaan 14
vr 15 mei	10.00 u	Bergen op Zoom	West-Brabant	Paviljoen 'Rozenoord'	Beukenlaan 14
vr 15 mei	13.30 u	Goes	Zeeland	Wijkgebouw de Spinne (zaaln. 78-80)	Joseph Lunslaan 7

BONDIG VERENIGING

← Dik de Jonge, sectorhoofd Postactieven van de AFMP, bedankt de afscheid nemende kaderleden Ap Arts (foto links) en Gerrit Schmidt (foto rechts) voor hun inspanningen en schudt de hand van Paul Engelbertink (middelste foto), die hem op 1 februari opvolgt als sectorhoofd.

PAUL ENGELBERTINK NIEUW SECTORHOOFD POSTACTIEVEN

Met een geslaagde dag in het Militair Revalidatie Centrum van Defensie in Doorn heeft AFMP's kaderberaad van de sector Postactieven onlangs het jaar 2019 afgesloten. Tijdens deze dag werd Paul Engelbertink gepresenteerd als opvolger van Dik de Jonge als sectorhoofd Postactieven. Engelbertink neemt deze functie per 1 februari 2020 op zich. In de ochtend is er stevig vergaderd binnen het kaderberaad en werd bovendien afscheid genomen van de kaderleden Gerrit Schmidt en Ap Arts. Na zich jaren te

hebben ingezet voor de vakbond, doen zij met ingang van volgend jaar op eigen verzoek een stapje terug. Als sectorhoofd Postactieven sprak Dik de Jonge de heren toe en bedankte hen voor hun grote inspanningen voor de vakbond.

RONDLEIDING

Na een door het MRC verzorgde lunch, volgde een uitgebreid middagprogramma. De kaderleden kregen een rondleiding door het MRC-complex en maakten zo kennis met de diverse onderdelen van het centrum.

Tijdens een bezoek aan de werkplaats voor protheses kregen zij uitleg over de ontwikkelingen binnen deze discipline van Willem de Koning. Deze oud-deelnemer aan de Invictus Games vertelde op een bevlogen manier over de verschillende aspecten van dit werk.

CAREN

De kaderleden bewonderden ook het geavanceerde revalidatiesysteem CAREN. Het MRC heeft dit hulpmiddel ontwikkeld in samenwerking met een bedrijf uit Amsterdam en wordt inmiddels wereldwijd toegepast in revalidatieprocessen. De dag werd afgesloten met een smakvolle rijstmaaltijd die door het MRC werd verzorgd. Een speciaal woord van dank van het kaderberaad sector PA gaat uit naar Erik Hoek die de dag mogelijk heeft gemaakt. ■

DFD is klaar voor uw toekomst!

DFD-abonnement. Helder, zeker en gemakkelijk.

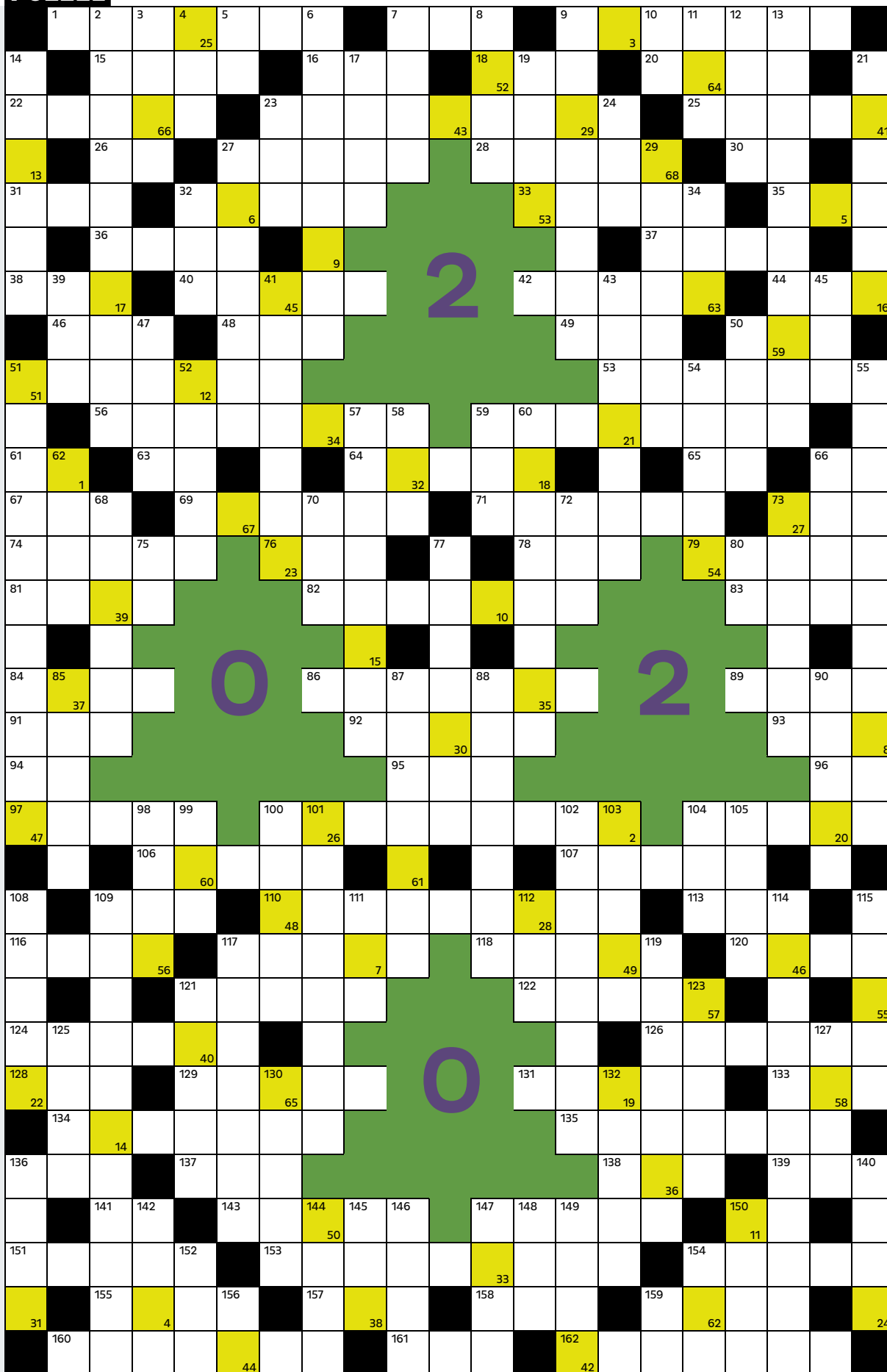
Als militaire professional wilt u zekerheid en duidelijkheid over al uw militaire- en privé-risico's. DFD biedt dit. Zoals u als militair wereldwijd onze veiligheid garandeert, zo biedt het DFD-abonnement in combinatie met het DFD MaatwerkPakket de zekerheid dat uw verzekeringen en overige financiële zaken altijd en overal in orde zijn. Alles onder één dak!

Het DFD-abonnement biedt u de zekerheid van:

- ✓ Onafhankelijk en persoonlijk advies;
- ✓ Advies bij u thuis, ook 's avonds en in het weekend;
- ✓ Eén aanspreekpunt, 24/7 bereikbaar;
- ✓ Maatwerk oplossingen voor uw beroeps- en privérisico's;
- ✓ Schadeverzekeringen zonder provisie;
- ✓ Geen verrassingen. U weet precies hoeveel en waarvoor u betaalt;
- ✓ Een vlotte schadeafwikkeling;
- ✓ Gemak. U en uw thuisfront hebben er geen omkijken naar.

PUZZEL

BON-CADEAU

Stuur uw oplossing van de puzzel **vóór 5 maart 2020** naar: Redactie Oplinie, Postbus 9124, 3506 GC Utrecht, of stuur een e-mail naar:

puzzel@afmp.nl
Vergeet niet uw adres te vermelden, want onder de juiste inzendingen verloten wij een Boncadeau t.w.v. 25 euro!

Uit de juiste oplossingen van de puzzel uit het vorige nummer trokken wij **Leo Vorstenbosch** uit **Beek en Donk** als winnaar.

KRUISWOORDRAADSEL

HORIZONTAAL

1. Enigszins koud **7.** Olm **9.** Dronkaard **15.** ... *Slob*, CU-politicus
16. Rivierarm **18.** Voormalige Baskische terreurgroep **20.** Zoon van je zus **22.** Organisator van het WK voetbal in 2022 **23.** Aangehoudene
25. Italiaanse saus **26.** Wordt in 2020 in 12 landen gehouden
27. ... *Staller*, alias la Cicciolina **28.** *Peter* ..., Slowaaks wielrenner
30. ... *Hoofd*, dichter en toneelschrijver **31.** Past na op en tot
32. Toekomstig (2,3) **33.** Bestek **35.** Molecuulformule van water
36. *Fred van der* ..., PSP-politicus **37.** Talent **38.** Leeg van binnen
40. ... *Polański*, Pools-Franse regisseur **42.** Botloos stuk vlees
44. ... and *Tina Turner*, Amerikaans muziekduo **46.** Past voor *peren* en *pioen* **48.** Past voor *verstand* en *daad* **49.** Alcoholische drank
50. ... *Staal*, Groningse volkszanger **51.** Onder **53.** Tekstbezorger
56. Iers bier **59.** Dubben **61.** Ierse rockband **63.** ... van *Dijk*, acteur
64. Kleine huidopening **65.** ... *Manusama*, Zuid-Moluks voorman
66. Past na x- en y- **67.** Engels bier, soort ale **69.** Imiteren
71. ... *Christie*, Engelse schrijfster **73.** Past na *bas* en voor *hans*
74. Elektronische clubmuziek **76.** Strafwerktuig **78.** Welke persoon **79.** Haringachtig visje **81.** Vorm van oplichting **82.** Lol
83. Kamenierster van Bianca Castafiore **84.** Nederlandse voetbalclub **86.** Adieu **89.** Koude lekkernij **91.** Past voor en na op **92.** Te drinken geven **93.** ... *Hansse*, zanger van Big City **94.** Past voor en na *pas* **95.** Afrikaanse rivier **96.** ... *Havre*, Franse stad **97.** Voegwoord van tijd **100.** Soort schilderij **104.** Zeevis **106.** Drijvende kracht
107. Keukenapparaat **109.** Beteuterd **110.** Kortdurende verpleging in een ziekenhuis **113.** ... *Borst*, vermoorde politica **116.** *Lucien Van* ..., Belgische wielrenner **117.** Venster dat opent boven een bestaand venster (3-2) **118.** Bitse opmerking **120.** Verschrikkelijke sneeuwman
121. Fastfoodketen, sinds 1985 niet meer in Nederland **122.** ... *Sadat*, vermoorde president van Egypte **124.** Past voor *seksueel* en *de pepers* **126.** Klinkdicht **128.** Past voor *naald* en *plaat* **129.** Vrees
131. Past na voor en voor *door* **133.** ... *Radio*, radiozender
134. Hardrubber **135.** Hekkensluiter **136.** Past na *ir* en *sir* **137.** *Prinses Amalia*, ... 2003 **138.** ... *Schenckan*, regisseuse **139.** Iep **141.** Past voor en na *gen* **143.** Beeldraadsel **147.** Herbergier **150.** Amerikaanse ziekenhuisserie **151.** De borst geven **153.** Bandiet, outlaw **154.** Bevoorrechte groep **155.** ... *Musk*, ondernemer, bekend van Tesla
157. Algerijnse muziek **158.** ... *You Being Served?*, Britse komische serie **159.** Land van de ayatollahs **160.** Aan iemands aandacht ont-snappen **161.** Luim, kuur **162.** Mix, mengsel

VERTICAAL

2. Giftig en luidruchtig reptiel **3.** Buurland van Koeweit
4. ... *Elton John*, geridderde muzikant **5.** ...*broer*, Nederlandse rapper **6.** Kledingstuk **7.** Zweeds woonwarenhuis **8.** Vinnige klap **9.** Harmonieus, melodieus **10.** *Teach*..., winnaar van het Eurovisiesongfestival 1975 **11.** ... *Guardiola*, Spaanse voetbaltrainer
12. Geslepen, slim **13.** Van zich uit laten gaan, uitstoten
14. Zaal sport **17.** ... *Jansen*, zanger van Meisjes met rode haren
19. Past na *me*, *men* en *meng* **21.** Prairiewolf **23.** Past na *zo* en voor *maar* **24.** Kraan **27.** Het geheel van verdiensten **29.** *De ... van Beethoven*, met Ode an die Freude **32.** Overbuur van de Welshman
34. Past voor *relatie* en *ex* **39.** Prima, akkoord **41.** Vrijer **43.** Beminde, schat **45.** Biljartstok **47.** Rommel, oude troep **50.** Past na *alles* en voor *niet* **51.** Huwelijkskleding **52.** ... *de Graaff*, presentatrice van *Studio Sport* **54.** Epos van Homerus **55.** Uitgebreid Indonesisch eten
57. Iemand die willoos gemanipuleerd wordt **58.** ... *Heung-min*, aanvaller van Tottenham Hotspur **59.** Kortstondige ischemische aanval
60. Opzouten **62.** Vermoorde Amerikaanse rapper **66.** Overal
68. Tropische vrucht **70.** Past na *pas* en *plas* **72.** Hautaine houding
73. Vonnis **75.** Een honderdduizendste km **77.** Gereedschap om metaal te bewerken **80.** ... *de Bruijn*, architect **85.** Land van de rijzen-de zon **87.** Stukje dat je rent voor een sprong **88.** Soms **90.** Pret, vrolijkheid **98.** *Ma Belle* ..., Tee Set **99.** Hoogste punt **100.** ... *en Gomorra*, Bijbelse steden **101.** Abdijbier **102.** ... *Macron*, president van Frankrijk
103. Vers, ongebruikt **104.** Afslagplaats bij golf **105.** Vliegveld bij Parijs **108.** Plastic speelgeld **109.** Eiland in de Noordelijke IJszee
111. ... *Verhofstadt*, Vlaamse politicus **112.** ... *Ivanović*, Servische tennis speelster **114.** Probleem op het spoor **115.** ... *Courbois*, actrice
117. Baanbreker, voortrekker **119.** Badkamerattribuut **121.** Pijnlijk, zuur **123.** Rivier in Zuid-Holland **125.** Voedsel **127.** *Piet* ..., acteur die Malle Pietje speelde **130.** Religieuze activiteit **132.** Hoofdstad van Egypte
136. ... *Knol*, vlogger **140.** ... *Kees*, boekenserie en film
142. Verdikking van de huid **144.** Stad in Zwitserland **145.** *Born in the* ..., Bruce Springsteen **146.** Tolbeweging van een bal **147.** Vervallen overblijfsel **148.** Past voor *das* en *den* **149.** Levenslucht
150. Geestdrift **152.** Tot op dit ogenblik **154.** Past na *stop* en *ho*
156. Past voor *mens* en *apen* **159.** ... *Duce*, alias Benito Mussolini

OPLOSSING

1																										
		25	26	27	28	29																				
48	49	50	51	52	53																					

SECTORHOOFDEN

LANDMACHT

Elze Mulder

06 - 53 51 00 73

emulder@afmp.nl

**MARINE, DOSCO, BS,
AFMP JONG, SBU**

Arjen Rozendal

06 - 23 89 55 07

arozendal@afmp.nl

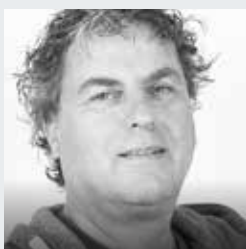

LUCHTMACHT, DMO

Ron Segers

06 - 53 52 60 83

rsegers@afmp.nl

**POSTACTIEF, WERVING
EN VOORLICHTING**

John van Wanrooij

06 - 53 79 05 06

jvanwanrooij@afmp.nl

**POSTACTIEF, WERVING
EN VOORLICHTING**

Dik de Jonge

06 - 12 90 57 48

ddejonge@fnvveiligheid.nl

CONTACT

ALGEMENE ADRESGEGEVENS

bezoekadres

Hertogswetering 159
3543 AS Utrecht

postadres

Postbus 9124
3506 GC Utrecht
085 - 89 00 470
fax 085 - 89 00 411

info@afmp.nl

www.afmp.nl

NL72 INGB 0001 9330 98

geopend op maandag t/m vrijdag van
8.30 tot 17.00 u

**AFDELING INDIVIDUELE
BELANGENBEHARTIGING (IB)**

085 - 89 00 430

fax 085 - 89 00 431

ibb@afmp.nl

LEDENADMINISTRATIE

085 - 89 00 410

la@afmp.nl

OPZEGGEN LIDMAATSCHAP

Er kan een moment komen dat u uw AFMP-lidmaatschap op moet zeggen, bijvoorbeeld omdat u een baan buiten Defensie heeft aanvaard. Houdt u dan rekening met de opzegtermijn van twee volle kalendermaanden. Voorbeeld: u zegt 15 januari op, het lidmaatschap wordt dan beëindigd per 1 apr. U kunt opzeggen door middel van een brief aan: AFMP/FNV t.a.v. Ledenadministratie, Postbus 9124, 3506 GC Utrecht; of een mail naar: la@afmp.nl

WILT U IETS DOORGEVEN?

Een adreswijziging, ambtsjubilea, leeftijdontslag, opname in ziekenhuis of een uitzending. Of heeft u vragen over het lidmaatschap, ledenbenefits of verzekeringen? Dit kunt u doorgeven via onze website www.afmp.nl of zenden aan: AFMP/FNV t.a.v. Ledenadministratie, Postbus 9124, 3506 GC Utrecht

➤ John van Wanrooij (rechts), sectorhoofd Postactieven van de AFMP, reikte onlangs een 'zestig jaar jubileum'-oorkonde met bijbehorende speld uit aan AFMP-lid Henk Olthof uit Meppel. In werkelijkheid is Henk Olthof zelfs al 67 jaar een trouw lid.

COLOFON

Uitgave van FNV Veiligheid onder verantwoordelijkheid van de Algemene Federatie van Militair Personeel

Aangesloten bij:

- Algemene Centrale van Overheidspersoneel (ACOP)
- Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV)
- EUROMIL (Europese organisatie van militaire belangenverenigingen)

REDACTIE

Jos van Nieuwenhuizen, Bart Manders, René Schilperoort, Anne-Marie Snels.

REDACTIEADRES

Postbus 9124
3506 GC Utrecht
085 - 89 00 461
redactie@afmp.nl

ONTWERP & VORMGEVING

MW | studio voor grafisch ontwerp

De inhoud van OpLinie valt onder de verantwoordelijkheid van het AFMP/FNV Algemeen Bestuur, behoudens artikelen op naam en de inhoud van de opgenomen advertenties.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen te weigeren of te redigeren. Niets uit deze uitgave mag

worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

OPLAGE

17.500

INTERNET

www.afmp.nl

EMAIL

info@afmp.nl

DRUK

Senefelder Misset

SLUITINGSDATUM KOPIJ

Oplinie 1 sluit op 30.01.2020 en verschijnt op 12.03.2020.

PROFITEER VAN AANTREKKELIJKE KORTINGEN MET LEDENVOORDEEL FNV

Ledenvoordeel FNV biedt FNV-leden flinke kortingen op allerlei producten, diensten en uitjes. Naast de jaarvoordelen waar je het hele jaar gebruik van kunt maken, bieden we ook tijdelijke voordelen. Deze vind je elke maand op ledenvoordeelfnv.nl. Je kunt je ook inschrijven voor de maandelijkse nieuwsbrief, zodat je nooit een voordeel mist! De tijdelijke voordelen zijn geldig van 1 december 2019 t/m 29 februari 2020.

TIJDELIJK VOORDEEL

Maandelijks vele nieuwe voordelen op ledenvoordeelfnv.nl

€ 30,- KORTING OP EEN VEILIGE SLEUTELKLUIS

Wil jij op een veilige manier toegang verlenen aan mensen, zonder sleutel af te geven? Bijvoorbeeld aan een thuiszorghulp of familieleden? Dan is de Puck Keysafe de ideale oplossing. Dit is namelijk de enige SKG-gekeurde sleutelkluis met cijfercombinatie die voldoet aan het Politiekeurmerk Veilig Wonen. Deze winter krijg je als FNV-lid € 30,- korting op de Puck Keysafe.

Kijk voor meer informatie op ledenvoordeelfnv.nl

€ 30,- KORTING

puck
KEYSAFE

20 TOT 25% KORTING OP SLIMME PRODUCTEN BIJ 50FIVE

Aan het slimmer maken van jouw huis zijn veel voordelen verbonden. Het kan je gemak opleveren, maar het kan je huis ook veiliger en energiezuiniger maken. Bij 50five kan je terecht voor al jouw slimme apparaten. Als FNV-lid ontvang je tot 25% korting op geselecteerde producten. Van muziek tot slimme beveiliging van jouw huis, 50five staat voor je klaar.

Kijk voor meer informatie op ledenvoordeelfnv.nl

TOT 25% KORTING

50% KORTING OP EEN JAAR BOOKCHOICE

Met een abonnement bij Bookchoice ontvang je elke maand acht e-books en luisterboeken. Van thrillers tot romans en literatuur tot non-fictie. Je kunt de boeken (nadat je ze gedownload hebt) lezen en/of luisteren wanneer jij dat wilt. Het lezen van de boeken kan op je e-reader, tablet, smartphone en via de Bookchoice app. Als FNV-lid ontvang je 50% korting op een jaarabonnement. Veel leesplezier!

Kijk voor meer informatie op ledenvoordeelfnv.nl

50% KORTING

bookchoice

JAARVOORDEEL

VOORDEEL OP GROENE ENERGIE VAN GREENCHOICE

Kiezen voor duurzame energie levert direct voordeel op. Stap over naar Greenchoice én bespaar als FNV-lid flink op je energiekosten. Kies bijvoorbeeld voor een 3-jarig contract met een vaste scherpe prijs en ontvang twee gratis WindVangers t.w.v. € 63,20 voor extra voordeel. Met Windvangers deel je mee in de opbrengst van de windmolens van Greenchoice. Hoe harder het waait, hoe hoger de korting op jouw jaarnota.

Bekijk jouw persoonlijk aanbod op greenchoice.nl/fnv

BLIJVEND VOORDEEL

**GREEN
CHOICE**

JAARVOORDEEL

VOORDEEL OP JE TELEFOON-ABONNEMENT BIJ BEN

Wil jij ook niet te veel betalen voor je telefoonabonnement? En liever geld overhouden voor leuke dingen? Dan past telefoonprovider Ben perfect bij jou! Via FNV kun je nog t/m 31 december 2019 een abonnement afsluiten met maandelijkse korting (Sim Only of met telefoon).

Bekijk alle abonnementen met FNV-voordeel op www.ben.nl/FNV.

VOORDELIG TELEFOON- ABONNE- MENT Ben®

BOEK JOUW VAKANTIE MET 5% KORTING BIJ KRAS

Kras moedigt je aan om te blijven ontdekken. Boek als lid van de FNV voordelig een zovakantie met of zonder huurauto, een rondreis, cruise, fly-drive, stedentrip, actieve-, single-, bus- of autovakantie. En bespaar minimaal 5% op je reissom.

Boeken? Bel 088 0885 800 of ga naar voordeelvakanties-fnv.nl

5% KORTING

Blijf Ontdekken

TOT 50% KORTING BIJ KWIKFIT

Ga goed voorbereid het najaar in. Laat je auto nakijken door de gecertificeerde monteurs van KwikFit. Als FNV-lid profiteer je van aantrekkelijke voordelen: 50% korting op APK, 20% korting op een kleine/grote beurt en 15% korting op alle maten banden van de huismerken Presa en Prestivo, op het Veilig & Zeker bandenmontagepakket en op uitlijnen. Let op: dit voordeel is nog geldig tot en met 31 december 2019.

Kijk voor de dichtstbijzijnde KwikFit-vestiging en de actievoorzwaarden op ledenvoordeelfnv.nl

TOT 50% KORTING

KwikFit

DE NIBUD AGENDA VOOR 2020 IS UIT

De nieuwe Nibud-agenda is er weer! De Nibud-agenda 2020 besteedt aandacht aan de invloed van life-events op je portemonnee. Sommige grote levensgebeurtenissen heb je gepland, andere komen onverwacht. Hoe ga je daar mee om? In de nieuwe Nibud Agenda vind je alles over grip op tijd en geld, ook als je leven verandert. Haal hem nu in huis voor het nieuwe jaar!

Kijk om de agenda te bestellen op ledenvoordeelfnv.nl

15% KORTING

Onze jaarpartners:

MIS NIETS! SCHRIJF JE SNEL IN VOOR DE NIEUWSBRIEF OP LEDENVOORDEELFNV.NL

Onder voorbehoud van druk- en zetfouten.

Kijk op de website voor **de speciale maandaanbiedingen!**

LID IN BEELD

Danny van Soeren (57) is sinds zeven jaar hoofd van de CLSK-afdeling materiaal binnen MatlogCo-techniek op de Majoor Mulder Kazerne in Stroe, maar al veel langer een enthousiast AFMP-lid.

WAARUIT BESTAAT JE WERK?

Ik houd me bezig met het onderhoud, de instandhouding en het assortimentsbeheer van het bij de Landmacht ondergebracht Luchtmachtmaterieel. Ook komen er steeds meer logistieke Landmachtspullen voor onderhoud binnen. Het materieel varieert van tenten, kachels en keukenapparatuur tot aggregaten en waterzuiveringsapparatuur. Verder bouwen en onderhouden we, met een samengesteld team van de afdelingen Techniek en Logistiek, tenten in uitzendgebieden. Dit zijn enorme tenten, waarin Apaches, Chinook-helicopters of F16's worden ondergebracht.

HOE VERLIEP JE LOOPBAAN TOT NOG TOE?

In 1979 startte ik mijn loopbaan als automonteur. Op mijn 18e maakte ik de overstap naar Defensie. In 1998 werd ik sergeant-majoor floormanager van de werkplaats voertuigonderhoud op Vliegbasis Soesterberg. En in 2011 groeide ik door naar hoofd werkplaats. Sinds 7 jaar ben ik dus hoofd van de afdeling Techniek.

WAAROM KOOS JE VOOR DEFENSIE?

Mijn vader was, na een korte loopbaan bij de marine, jarenlang actief voor de Luchtmacht. Uiteindelijk kroop hierdoor ook bij mij het Luchtmachtbloed waar het niet gaan kon. De saamhorigheid en loyaliteit bij Luchtmacht collega's spreken mij erg aan. Zo vormen de collega's op mijn afdeling een supergezellige club.

SINDS WANNEER BEN JE AFMP-LID?

Toen ik jaren geleden bij Defensie aan de slag ging, werd ik lid van de ACOM. Op een gegeven moment concludeerde ik dat dit niet helemaal mijn club was. Ik sloot me aan bij de AFMP, omdat dit een grotere vakbond is en ik de indruk had dat zij meer voor leden deed. Deze indruk is uitgekomen. Inmiddels ben ik ook lid van de medezeggenschapscommissie MatlogCo Tech.

WAT IS DE MEERWAARDE VAN DE BOND?

Het is prettig dat ik met al mijn rechtspositionele vragen en problemen bij de AFMP terecht kan. Recent klopte ik bij de bond aan met een vraag over een reorganisatie, waarbij diverse schalen en rangen werden opgewaardeerd, behalve mijn eigen schaal. Ik overwoog een rekest te schrijven. De AFMP adviseerde me dit niet te doen en om de evaluatie van het reorganisatietraject even af te wachten. Een goed advies, want na die evaluatie werd mijn functie alsnog opgewaardeerd. ■

A man in military camouflage uniform stands in a workshop, smiling at the camera with his arms crossed. He is surrounded by various equipment, including large coils of black cables hanging from a rack and a cardboard box. The background shows more of the workshop environment.

**'IK KAN MET
AL MIJN
VRAGEN BIJ
DE AFMP
TERECHT'**